

Legger-oppervlaktewateren 2014

Uitgangspuntennota

versie 3.0

Corsa-nummer 14.39903

Voorwoord

Eind 2009 is de legger-oppervlaktewateren voor heel Rijnland vastgesteld. In deze 2009 legger zijn van alle oppervlaktewateren in het Rijnlandse beheergebied de volgende gegevens vastgelegd:

- minimaal vereiste afmetingen;
- Onderhoudsplichtigen;
- Onderhoudsverplichtingen.

De in 2009 vastgestelde legger is gebaseerd op in 2007 genomen luchtfoto's. Aangezien er jaarlijks vele honderden vergunningen worden verleend die gevolgen hebben voor het watersysteem, zoals dempingen en ontgravingen, is het dan ook noodzakelijk de in 2009 vastgestelde legger-oppervlaktewateren regulier te actualiseren.

De eerste herziening heeft plaatsgevonden in 2011 (gebaseerd op luchtfoto situatie 2010). Voor u ligt de 2^e leggerherziening van de legger-oppervlaktewateren (versie 201 – gebaseerd op luchtfoto situatie 2013), welke door de Verenigde Vergadering op [6 november 2014] is vastgesteld. In deze leggerherziening zijn circa zeventuizend wijzingen opgenomen. Fundamentele leggerwijzigingen hebben niet plaatsgevonden. In hoofdstuk 4 wordt nader ingegaan op de wijzigingen die zijn doorgevoerd.

Met nadruk wordt gesteld dat deze leggerherziening alleen betrekking heeft op de oppervlaktewateren waar daadwerkelijk wijzingen hebben plaatsgevonden. Voor het overgrote deel van de oppervlaktewateren geldt dat er geen wijzingen hebben plaatsgevonden, hier zijn dan ook de vastgestelde gegevens nog van kracht.

De legger-oppervlaktewateren is te raadplegen op de website van Rijnland, www.rijnland.net.

Leiden, xx xxxxxxxx 201x

INHOUDSOPGAVE

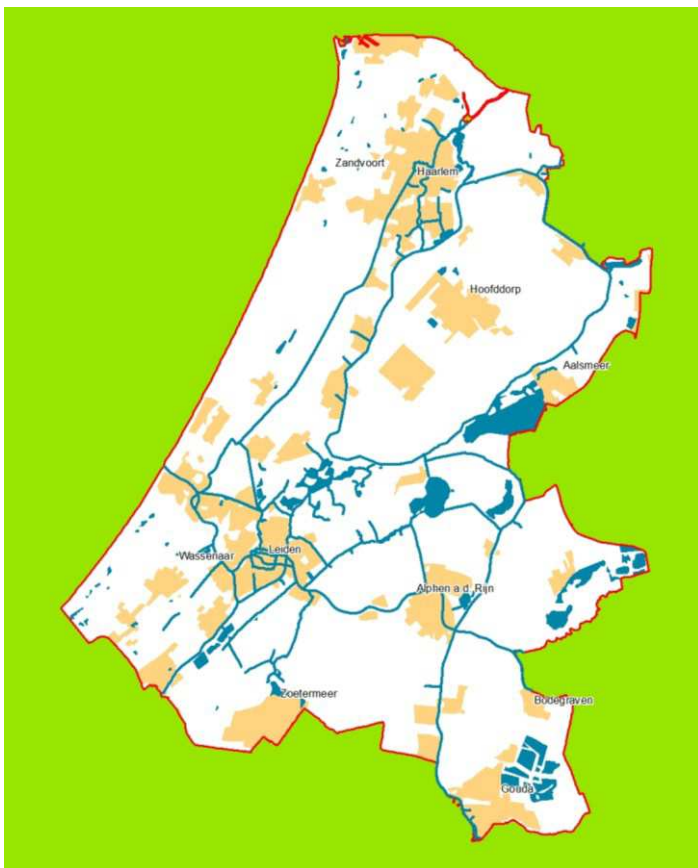
Voorwoord	3
INHOUDSOPGAVE	5
1. Inleiding	7
1.1 Aanleiding	7
1.2 De inspraakprocedure	7
1.3 Reglement, Keur en Legger	8
1.4 Het kader van de legger	8
1.4.1 Legger versus beheerregister	8
1.4.2 Legger versus schouw	8
1.4.3 Schaderegeling	8
1.5 Leggerdocumenten	8
1.6 Leeswijzer	9
2. Legger bepalingen oppervlaktewateren	11
3. Toelichting legger bepalingen	17
3.1 Toelichting artikel 1: Definities	17
3.2 Toelichting artikel 2: Verplichting tot het opstellen van een legger	17
3.3 Toelichting artikel 3: Categorieën oppervlaktewateren	17
3.4 Toelichting artikel 4: Werkingsgebied legger-oppervlaktewateren	17
3.5 Toelichting artikel 5: Onderhoudsplichtigen primaire oppervlaktewateren	17
3.5.1 Overname onderhoud primaire-oppervlaktewateren	18
3.5.2 Overname onderhoud primaire-oppervlaktewateren langs spoorwegen en rijks- en provinciale wegen	18
3.5.2.1 Met (spoorweg)beheerder zijn al afspraken gemaakt	19
3.5.2.2 Met(spoorweg)beheerder zijn nog geen afspraken gemaakt	19
3.5.3 Toelichting artikel 5 – lid 1b: Onderhoud taluds primaire-oppervlaktewateren	19
3.6 Toelichting artikel 5 – lid 2 t/m 4: Onderhoudsplichtigen overige-oppervlaktewateren	19
3.6.1 Meren	20
3.6.2 Stedelijk gebied en Overige ”overige-oppervlaktewateren”	20
3.6.3 Overige-oppervlaktewateren die door Rijnland worden onderhouden	21
3.6.3.1 Stedelijk wateren in een aantal gemeenten	21
3.6.3.2 Op basis van oude legger	21
3.6.3.3 Molens in beheer van de Rijnlandse molenstichting	21
3.6.3.4 Daar waar Rijnland zelf aangeland of kadastrale eigenaar is	21
3.7 Toelichting artikel 5 – lid 4: Onderhoud taluds	22
3.8 Toelichting artikel 6: Onderhoudsverplichtingen	22
3.8.1 Buitengewoon onderhoud natprofiel	22
3.8.2 Welvaartsvuil	22
3.8.3 Dode vis / kadavers	23
3.8.4 Gezonken schepen en wrakken	23
3.8.5 Flora en Faunawet	23
3.8.6 Toegestane beplanting in oppervlaktewateren	23
3.9 Toelichting artikel 7, lid 1: Overige-boezem-oppervlaktewateren	23
3.10 Toelichting artikel 7, lid 2: Overige polderwateren	24
3.11 Toelichting artikel 8: Overgangsbepalingen	24
3.12 Resumé	24
4. Wijzigingen doorgevoerd in de 2 ^e leggerherziening	27
4.1 Inleiding	27
4.2 Aanpassingen als gevolg van verleende vergunningen	27
4.3 Aanpassing waterdiepte naar aanleiding van baggerwerken	27

4.4	Meldingen van fouten	27
4.5	Aanpassing functie oppervlaktewateren	27
4.6	Toegestane beplanting in oppervlaktewateren	27
5.	Nog niet in beheer van Rijnland zijnde gebieden	29
6.	Leggergegevens	31
6.1	Inleiding	31
6.2	Ligging oppervlaktewateren en zoneringen	32
6.3	Algemene informatie	33
6.3.1	Identificatienummer	33
6.3.2	Naam	33
6.3.3	Categorie	33
6.3.4	Type	33
6.3.5	Schouwpeil	34
6.3.6	Lengte	34
6.3.7	Gemiddelde breedte op de waterlijn	34
6.3.8	Opmerkingen	34
6.4	Profiel informatie	35
6.4.1	Breedte	35
6.4.2	Waterdiepte (ingreepmaat)	35
6.4.3	Talud	36
6.4.4	Profiel	36
6.5	Onderhoudsinformatie	38
6.5.1	Onderhoudsplicht	38
6.5.2	Onderhoudsplichtige	38
6.5.3	Gewoon onderhoud natprofiel	38
6.5.4	Buitengewoon onderhoud natprofiel	38
6.5.5	Onderhoud taluds	38
7.	Methodiek bepalen afmetingen oppervlaktewateren	39
7.1	Inleiding	39
7.2	Primaire-oppervlaktewateren	39
7.2.1	Primair - minimale afmetingen	39
7.2.2	Primair - boezem	40
7.2.3	Primair - polders	40
7.3	Overige-oppervlaktewateren	41
7.3.1	Standaardprofielen	41
7.3.2	Uitzondering - droge sloten	42
7.3.3	Uitzondering - Haarlemmermeerpolder	42
7.3.4	Uitzondering polders Wilck & Wiericke	42
7.3.5	Uitzondering – polders De Oude Rijnstromen	42
7.3.6	Uitzondering – Industriehaven en Waarderhaven in Haarlem	43
7.4	Uitzondering bollenpolders	43
7.5	Duinrellen	43
7.6	Meren en plassen	43
7.7	Voorboezems gemalen Katwijk en Gouda	44
8.	Theoretische profielen versus praktijk	45
8.1.1	De leggerbreedte wijkt af van de werkelijke breedte	45
8.1.2	De leggerdiepte kan niet gerealiseerd worden	46
9.	Gegevens duikers	47
9.1	Karteren duikers	47
9.2	Onterecht gekarteerde duikers	48
10.	Methodiek opstellen herziening legger-oppervlaktewateren	49

1. Inleiding

1.1 Aanleiding

Rijnland is verantwoordelijk voor het waterbeheer, inclusief de afvalwaterzuivering en de waterstaatkundige veiligheid in het gebied dat globaal is gelegen tussen Wassenaar, Gouda, IJmuiden en Amsterdam. Een gebied van bijna 100.000 ha, met 1,3 miljoen inwoners in circa 30 gemeenten.

In het beheersgebied ligt een fijnmazig stelsel oppervlaktewateren met een totale lengte van bijna 12.000 km en circa 100.000 waterstaatkundige objecten, zoals duikers, bruggen en sluisen.

Op basis van de Waterschapswet en de Waterwet is Rijnland verplicht al deze oppervlaktewateren in een legger vast te leggen.

De functie van een legger is om derden en het hoogheemraadschap inzage te geven in de taken van het waterschap ten aanzien van beheer en onderhoud van de in de legger opgenomen waterstaatswerken. Dat betekent dat het gaat om de eigen beheertaken van het waterschap en om de onderhoudsplichten van derden waarop het waterschap het toezicht uitoefent. Daarnaast geeft de legger aan waar het regime van de Keur van toepassing is.

Afbeelding 1: kaart beheersgebied Rijnland

De legger-oppervlaktewateren is een overzichtelijk register waarin alle oppervlaktewateren gedetailleerd zijn weergegeven en waarin van elk oppervlaktewater de volgende gegevens zijn vastgelegd:

- De feitelijke geografische ligging.
- Tot welke categorie (primair, overig) het oppervlaktewater behoort.
- De minimaal noodzakelijke afmetingen om aan de waterstaatkundige functies (zowel waterkwaliteit als (ecologische)waterkwaliteit) te kunnen voldoen, het zogenaamde functionele profiel¹.
- Wie het onderhoud moet uitvoeren, de zogenaamde onderhoudsplichtige.
- Wat de onderhoudsplicht inhoudt, de zogenaamde onderhoudsverplichtingen.

¹Het functionele profiel is een combinatie van het hydraulisch noodzakelijke, het ecologisch functionele en vanuit de praktijk het technisch haalbare profiel.

1.2 De inspraakprocedure

Zoals hiervoor vermeld, zijn in de legger-oppervlaktewateren de onderhoudsverplichtingen en onderhoudsplichtigen gedetailleerd vastgelegd. Dit voorkomt dat meningsverschillen ontstaan. Als dat toch

gebeurt, is de legger een bewijsmiddel dat een rol kan spelen bij juridische uitspraken. Omdat er onderhoudsverplichtingen in de legger zijn opgenomen moet de legger een inspraakprocedure doorlopen. Belanghebbenden krijgen dan de gelegenheid om te controleren of alle gegevens goed zijn opgenomen in de legger. Zonodig kunnen zij bezwaar indienen.

1.3 Reglement, Keur en Legger

De regelgeving voor Rijnland is vastgelegd in verordeningen. In deze verordeningen zijn de procedures geregeld waaraan de ingelanden en het hoogheemraadschap van Rijnland zich moeten houden. De verordeningen beschrijven wat wel en niet mag. Voor de legger zijn het Reglement van Bestuur van Rijnland, de Keur en de beleidsregels van belang.

De Keur, het Reglement en de legger vormen een drie-eenheid en sluiten naadloos op elkaar aan. In het Reglement van bestuur van Rijnland zijn de taken en verplichtingen van het waterschap beschreven. In de Keur van Rijnland en de bij de Keur behorende beleidsregels zijn deze taken en verplichtingen nader uitgewerkt in ge- en verbodsbepalingen ten aanzien van de waterhuishoudkundige infrastructuur. Op basis van de algemene omschrijvingen uit het Reglement, worden in de legger de onderhoudsplichtigen en onderhoudsverplichtingen nader geconcretiseerd.

1.4 Het kader van de legger

1.4.1 Legger versus beheerregister

In de legger worden de theoretische (gewenste) afmetingen en de onderhoudsplichtigen op een bepaalde datum vastgelegd. Dit betekent dat de legger een statisch document is.

We leven echter in een dynamische omgeving. Wijzigingen aan het watersysteem, zoals dempingen en het graven van nieuwe oppervlaktewateren, vinden dagelijks plaats. Deze dynamische gegevens worden, als er voor de wijziging door Rijnland toestemming is verleend middels een zogenaamde keurvergunning c.q. projectplan, bijgehouden in het beheerregister. Het beheerregister is dan ook een dynamisch systeem waarin de actuele situatie van het watersysteem wordt vastgelegd. In tegenstelling tot de legger is het beheerregister geen juridisch maar een ondersteunend instrument en hoeft derhalve niet ter visie te worden gelegd.

1.4.2 Legger versus schouw

In de legger worden alle oppervlaktewateren, inclusief ‘droge sloten’ die van belang zijn voor de aan- en afvoer en/of de waterberging vastgelegd.

In de legger wordt niet vastgelegd op welke wijze en hoe vaak een oppervlaktewater moet worden schoongemaakt. Deze gegevens zullen te zijner tijd worden vastgelegd in het beheerregister.

1.4.3 Schaderegeling

Op basis van artikel 7.14, eerste lid, van de Waterwet geldt: ‘Aan degene die als gevolg van de rechtmatige uitoefening van een taak of bevoegdheid in het kader van het waterbeheer schade lijdt of zal lijden, wordt op zijn verzoek door het betrokken bestuursorgaan een vergoeding toegekend, *voor zover de schade redelijkerwijze niet of niet geheel te zijnen laste behoort te blijven en voor zover de vergoeding niet of niet voldoende anderszins is verzekerd*’.

1.5 Leggerdocumenten

De legger-oppervlaktewateren bestaat uit de volgende onderdelen:

- Uitgangspuntennota (dit document) waarin alle noodzakelijk (achtergrond)informatie met betrekking tot de legger staat vermeld.

- Geografische database, waarin alle leggergegevens zijn opgenomen. Deze database wordt onder andere ontsloten via de Rijnlandse internetsite en een set van ongeveer 300 leggerkaarten.

1.6 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 zijn alle ge- en verbodsbepalingen ten aanzien van oppervlaktewateren opgenomen, welke in hoofdstuk 3 nader worden toegelicht.

In hoofdstuk 4 is een overzicht gegeven van alle wijzigingen die in deze leggerwijziging hebben plaatsgevonden.

In hoofdstuk 5 worden de nog niet in beheer van Rijnland zijnde gebieden behandeld, waarna in hoofdstuk 6 de in de legger opgenomen parameters worden toegelicht. De wijze waarop de legger is gemaakt is weergegeven in de daar opeenvolgende hoofdstukken.

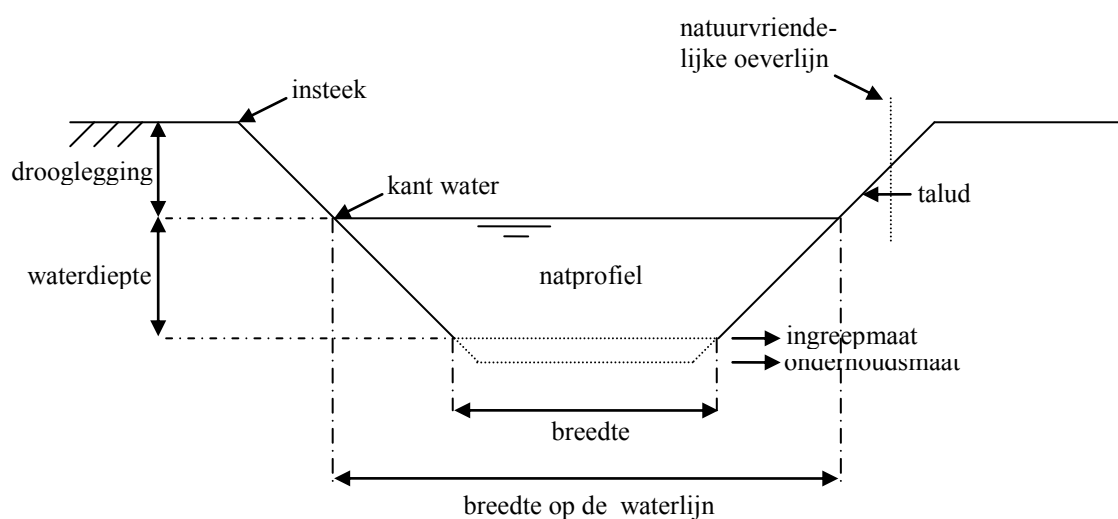
2. Legger bepalingen oppervlaktewateren

Artikel 1: Definities

In deze legger wordt verstaan onder:

- a. **Aangeland:** Degene die krachtens eigendom, bezit of beperkt recht het genot hebben van aan de kernzone van oppervlaktewateren grenzende percelen.
- b. **Beschermingszone:** Zone binnen het gebied dat onder werking van de keur valt en die als zodanig in de legger is opgenomen.
- c. **Drooglegging:** Het hoogteverschil tussen de waterspiegel in een oppervlaktewater en het maaiveld.
- d. **Insteek:** De snijlijn van het schuine oevertalud (oeverhelling) met het horizontaal gelegen maaiveld.
- e. **Ingreepmaat:** De minimaal vereiste waterdiepte ten opzichte van schouwpeil. In de praktijk zal gebaggerd worden tot onder de ingreepmaat om te voorkomen dat de minimale diepte (spoedig weer) wordt overschreden.
- f. **Kantwater:** De grenslijn tussen water en oever bij het schouwpeil.
- g. **Legger:** Openbaar register van de beheerder, waarin onderhoudsplicht en de gewenste of vereiste (onderhouds)toestand van wateren, waterkeringen en andere waterhuishoudkundige werken en voorzieningen staan aangegeven, alsmede de keurbegrenzingsen.
- h. **Kernzone:** De centrale gedeelten van waterstaatswerken die als zodanig in de legger zijn aangegeven.
- i. **Leggersegment:** Alle oppervlaktewateren zijn in de legger opgedeeld in segmenten. In een segment, zijn met uitzondering van de breedte, alle leggerparameters identiek.
- j. **Maaiveld:** Bovenkant (hoogte) of oppervlak van het natuurlijk of aangelegd terrein.
- k. **Natuurvriendelijke oever:** Door Rijnland als zodanig aangewezen oevers die ten behoeve van de ecologisch toestand en (natte) natuurwaarden zijn ingericht met een ondiepe 'natte' zone die oever- en watervegetatie de kans bieden zich te ontwikkelen.
- l. **Natuurvriendelijke oeverlijn:** De lijn waarmee de natuurvriendelijke oever aan landzijde wordt begrenst. Over het algemeen en bij voorkeur ligt deze lijn op de insteek, maar als gevolg van lokale omstandigheden kan hiervan worden afgeweken.
- m. **Natprofiel:** Het, t.o.v. schouwpeil, onder de waterspiegel gelegen oppervlakte van de dwarsdoorsnede van een oppervlaktewater.
- n. **Oppervlaktewater:** Onder oppervlaktewateren worden alle wateren begrepen die in principe zichtbaar al dan niet overdekt op het aardoppervlak aanwezig zijn. Watergang, kanaal, meer, sloot al dan niet droogstaande greppel die in open verbinding met andere oppervlaktewateren staat en/of onderdeel van het watersysteem uitmaakt.
- o. **Overige-oppervlaktewateren:** Oppervlaktewateren met een voornamelijk lokale transportfunctie en/of welke een zekere drooglegging (ontwatering) dienen te geven.
- p. **Primaire-oppervlaktewateren:** Oppervlaktewateren met een belangrijke functie (een regionaal belang) in de wateraan- en afvoer en/of waterberging en/of voor de instandhouding van de waterkering.
- q. **Onderhoudsmaat:** De maximale waterdiepte tot waar gebaggerd mag worden.
- r. **Onderhoudsplicht:** De aansprakelijkheid voor onderhoud van bij het waterschap in beheer zijnde objecten, zoals in de legger of in voorschriften bij ontheffingen is aangegeven.
- s. **Onderhoudsplichtigen:** Natuurlijke personen of rechtspersonen die verantwoordelijk zijn voor het onderhoud van waterkeringen, wateren, oevers, werken of bergingsvoorzieningen voor water of regenwater.
- t. **Peilbesluit:** Bestuurlijk besluit met betrekking tot de te handhaven waterhoogte in waterlopen.
- u. **Schouwpeil:**
 - I. Het schouwpeil komt, in die gebieden waarvoor in het peilbesluit van dat gebied een winterpeil is vastgesteld, overeen met het winterpeil.
 - II. In gebieden waarvoor in het peilbesluit een flexibelpeil is opgenomen komt het schouwpeil overeen met het daarin genoemde peil. Als alleen de boven en onder grens zijn aangegeven komt het schouwpeil overeen met het gemiddelde van de boven en ondergrens.

- III. Voor die gebieden waarvoor geen peilbesluit is vastgesteld komt het schouwpeil overeen met het gewoonlijk door of vanwege het college, in dat gebied gehandhaafd peil in de winterperiode.
- v. **Talud:** Gloomg, schuine, verhoogde kant van een berm, waterland, enz. Bij water de zijdelingse begrenzing tussen waterbodem en maaiveld, bij waterkeringen gelegen tussen de (min of meer) horizontale bovenzijde en de teen van het dijklichaam (helling tussen 1:1 en 1:10).
 - w. **Waterdiepte:** Verticale afstand tussen waterspiegel en bodem van een oppervlaktewater.
 - x. **Waterspiegel / Waterlijn:** Het grensvlak tussen water en lucht.
 - y. **Welvaartsvuil:** Vuil dat door toedoen van mensen in het water is geraakt, zoals, fietsen, piepschuim, winkelwagentjes etc.
 - z. **Winterpeil:** Het peil dat in het betreffende peilbesluit voor de winterperiode (globaal 1 september – 1 april) geldt of, bij het ontbreken ervan, in de praktijk wordt nagestreefd.
 - aa. **Zomerpeil:** Het peil dat in het betreffende peilbesluit voor de zomerperiode (globaal 1 april – 1 september) geldt of, bij het ontbreken ervan, in de praktijk wordt nagestreefd.

Afbeelding 2: dwarsdoorsnede oppervlaktewater

Afbeelding 3: Voorbeeld van een oppervlaktewater in het veld

Artikel 2: Verplichting tot het opstellen van een legger

Rijnland is op grond van de volgende regelgeving verplicht tot het opstellen van een legger waarin van alle oppervlaktewateren is vastgelegd wie met het onderhoud is belast (de onderhoudsplichtigen) en wat het onderhoud omvat (de onderhoudsverplichtingen):

1. Waterwet, artikel 5.1, eerste lid.
2. Waterschapswet, artikel 78, tweede lid.
3. Reglement van bestuur voor het hoogheemraadschap van Rijnland, artikel 5.

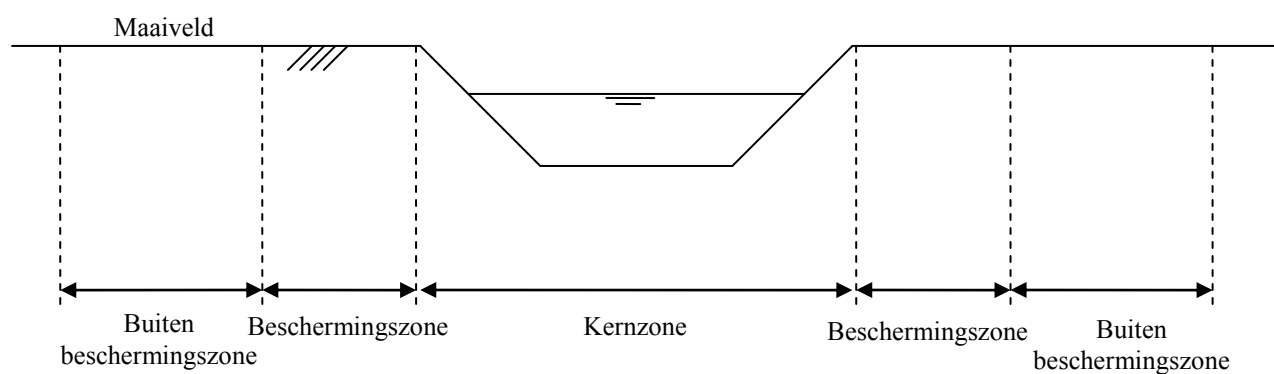
Artikel 3: Categorieën oppervlaktewateren

De in de legger vastgelegde wateren zijn alle oppervlaktewateren die dienen voor de afvoer en/of aanvoer en/of berging van water; deze worden in het Reglement in artikel 2 naar functie onderscheiden in:

1. primaire-oppervlaktewateren: Oppervlaktewateren met een belangrijke functie (een regionaal belang) in de wateraan- en afvoer en/of waterberging en/of voor de instandhouding van de waterkering.
2. overige-oppervlaktewateren: Oppervlaktewateren met een voornamelijk lokale transportfunctie en/of welke een zekere drooglegging (ontwatering) dienen te geven.

Artikel 4: Werkingsgebied legger-oppervlaktewateren

1. In de legger-oppervlaktewateren zijn de volgende zoneringen vastgelegd:
 - a. Kernzone: Centrale gedeelte van een oppervlaktewater, breedte is locatie afhankelijk.
 - b. Beschermingszone: Primaire-oppervlaktewateren 5 m breed, overige-oppervlaktewateren 2 m breed, gemeten vanaf de insteek.
 - c. Buitenbeschermingszone: 50 m breed, gemeten vanaf de grens beschermingszone.
2. De in artikelen 5 en 6 weergegeven onderhoudsplichtigen en onderhoudsverplichtingen zijn alleen van toepassing op de kernzones van oppervlaktewateren.

Afbeelding 4: Zonering oppervlaktewater

Artikel 5: Onderhoudsplichtigen

Wie (gedeeltelijk) onderhoudsplichtig is van de kernzone van een oppervlaktewater is vastgelegd in de legger. Bij de toedeling van de onderhoudsplichtigen zijn onderstaande regels toegepast. Incidenteel is hiervan gemotiveerd afgeweken.

1. Primaire-oppervlaktewateren:
 - a. Het onderhoud van het natprofiel van primaire-oppervlaktewateren berust bij het hoogheemraadschap.
 - b. Het onderhoud van de taluds van primaire-oppervlaktewateren berust bij de eigenaren van de aan de primaire-oppervlaktewateren grenzende percelen (aangelanden), ieder naar de lengte van zijn recht.
 - c. In het geval in de legger een natuurvriendelijke oeverlijn is vastgelegd berust het onderhoud aan de waterzijde van de natuurvriendelijke oeverlijn bij de in de legger vermelde onderhoudsplichtige. Aan de landzijde van de natuurvriendelijke oeverlijn blijft het onderhoud bij de onder lid b. vermelde onderhoudsplichtige liggen.
2. Overige-oppervlaktewateren, natprofiel – stedelijke gebieden:

Het onderhoud van het natprofiel van overige-oppervlaktewateren in stedelijke gebieden berust bij de kadastrale eigenaren.
3. Overige-oppervlaktewateren, natprofiel – meren:

Het onderhoud van het natprofiel van meren welke behoren tot de categorie overige oppervlaktewateren berust bij de kadastrale eigenaren.
4. Overige-oppervlaktewateren, natprofiel:

Het onderhoud van het natprofiel van de overige-oppervlaktewateren berust, behoudens het bepaalde onder lid 2 en 3:

 - a. in de boezem bij de kadastrale eigenaren.
 - b. in de polders in landelijk gebied bij de eigenaren van de aan deze oppervlaktewateren grenzende percelen (aangelanden) ieder voor de halve breedte en naar de lengte van zijn recht.
5. Overige-oppervlaktewateren – taluds:

Het onderhoud van de taluds van overige-oppervlaktewateren berust:

 - a. bij de eigenaren van de aan de overige-oppervlaktewateren grenzende percelen (aangelanden), ieder naar de lengte van zijn recht.
 - b. In het geval in de legger een natuurvriendelijke oeverlijn is vastgelegd berust het onderhoud aan de waterzijde van de natuurvriendelijke oeverlijn bij de in de legger vermelde onderhoudsplichtige. Aan de landzijde van de natuurvriendelijke oeverlijn blijft het onderhoud bij de onder lid a. vermelde onderhoudsplichtige liggen.

Artikel 6: Onderhoudsverplichtingen

1. De onderhoudsplicht met betrekking tot de kernzones van de oppervlaktewateren omvat:
 - a. gewoon onderhoud natprofiel: het schoonmaken zoals geregeld in artikel 6, tweede en derde lid.
 - b. buitengewoon onderhoud natprofiel: het op afmetingen houden zoals geregeld in artikel 6, vierde lid.
 - c. onderhoud taluds, zoals geregeld in artikel 6, vijfde lid.

Gewoon onderhoud natprofiel

2. De onderhoudsplichtigen dragen zorg voor een goede staat van het natprofiel van de oppervlaktewateren door:
 - a. het verwijderen van voorwerpen, materialen en stoffen die de af- en/of aanvoer en/of berging van water hinderen.
 - b. het vóór door het bestuur vooraf aangekondigde schouwdata schonen door het maaien en verwijderen van begroeiingen anders dan die dienen tot verdediging van de taluds.

Toegestane beplanting in oppervlaktewateren

3. In aanvulling op het gestelde in lid 2 sub b van dit artikel geldt dat in oppervlaktewateren langs de oeverlijn over een beperkte breedte beplanting mag blijven staan ofwel conform het bepaalde in onderstaande tabel, ofwel, indien dit in het beheerregister is vastgelegd, conform het beheerregister.

Breedte Oppervlaktewater	Primaire oppervlaktewateren	Overige oppervlaktewateren
< 3 meter	Geen beplanting toegestaan	Geen beplanting toegestaan
3 – 10 meter	Geen beplanting toegestaan	Aan elke zijde 1/10 van de breedte van het oppervlaktewater
>10 meter	Aan elke zijde 1/20 van de breedte van het oppervlaktewater, met een maximum van 2 meter	Aan elke zijde 1/20 van de breedte van het oppervlaktewater, met een maximum van 2 meter

Buitengewoon onderhoud natprofiel

4. a. De onderhoudsplichtigen van oppervlaktewateren zijn, onverminderd het in de vorige artikelen bepaalde, verplicht deze in stand te houden overeenkomstig het in de legger bepaalde omtrent richting, vorm, afmeting en constructie van de oppervlaktewateren.
- b. De in de legger weergegeven waterdiepte is de ingreepmaat (minimaal vereiste waterdiepte t.o.v. schouwpeil). De onderhoudsmaat (waterdiepte tot waar maximaal gebaggerd mag worden) ligt maximaal 0,20 m onder de ingreepmaat.
- c. Na beoordeling door Rijnland kan als gevolg van lokale omstandigheden (bijvoorbeeld loopzand, onstabiele waterbodems en dergelijke) afgeweken worden van de in de legger weergegeven afmetingen.

Onderhoud taluds

5. De onderhoudsplichtigen dragen zorg voor een goede staat van de taluds door het behoorlijk in stand houden van de taluds, alsmede de daartoe behorende verdedigingswerken, voor zover dat nodig is om te voorkomen dat door inzakking de af- en/of aanvoer van water wordt gehinderd, dan wel dat aangelegde onderhoudsstroken en/of afrasteringen door inzakking worden bedreigd. Deze zorg omvat ook het maaien, afsteken en ophalen van de taluds.

Artikel 7: Grotere leggerdiepte

1. Overige-boezem-oppervlaktewateren:
De overige-boezem-oppervlaktewateren in onderhoud van particulieren die als zodanig in de legger zijn opgenomen, worden en zijn vanaf 2004 eenmalig door en op kosten van Rijnland op de voorgeschreven afmetingen gebracht en dienen vervolgens door de onderhoudsplichtigen op die afmetingen te worden gehouden.
2. Overige-polderoppervlaktewateren:
Voor die overige-polderoppervlaktewateren die in deze legger een grotere leggerdiepte krijgen dan voorheen, geldt dat de meerkosten als gevolg van deze eenmalige verdieping eenmalig voor rekening van Rijnland komen.

Artikel 8: Overgangsbepalingen

Zolang een oppervlaktewater en/of duiker (nog) niet in de legger is vastgelegd zijn de volgende bepalingen van toepassing:

- de in artikel 4 tot en met 7 verwoorde bepalingen.
- de onderhoudsplichtigen van de (nog) niet in de legger vastgelegde oppervlaktewateren en/of duikers zijn verplicht deze in stand te houden overeenkomstig de voorwaarden zoals vermeld in de verleende ontheffing of, indien geen ontheffing voorhanden is, de oorspronkelijke rich-

ting, vorm, afmeting en constructie, met dien verstande dat de oppervlaktewateren ten minste op de volgende afmetingen moeten worden onderhouden.

Breedte op de water- lijn in m	Diepte in m (ingreepmaat)	Talud	Bodembreedte
< 1,00 m	0,15	1:1	variabel
>= 1,00 – 1,50 m	0,25	1:1	>= 0,5 m
>= 1,50 – 2,00 m	0,25	1:2	>= 0,5 m
>= 2,00 – 2,50 m	0,35	1:2	>= 0,5 m
>= 2,50 – 3,50 m	0,50 m	1:2	>= 0,5 m
>= 3,50 m	0,50 m	1:3	>= 0,5 m

Artikel 9: Inwerkingtreding en citeertitel

1. Inwerkingtreding:

Deze leggerwijziging treedt in werking met ingang van de eerste dag na de datum van bekendmaking. Op die datum worden de tot dan toe geldende leggers (met betrekking tot betreffende oppervlaktewateren) ingetrokken.

2. Citeertitel:

Deze legger wordt aangehaald als: legger-oppervlaktewateren, 2014.

3. Toelichting legger bepalingen

3.1 Toelichting artikel 1: Definities

De in artikel 1 vermelde definities zijn voor het merendeel afkomstig uit het standaard waterwoordenboek *aquo-lex* (www.aquolex.nl). In een aantal gevallen is geen standaard definitie aanwezig en/of is de definitie niet duidelijk genoeg. In dat geval is een eigen Rijnlandse definitie gebruikt.

3.2 Toelichting artikel 2: Verplichting tot het opstellen van een legger

Waterwet, artikel 5.1, eerste lid:

De beheerder draagt zorg voor de vaststelling van een legger, waarin is omschreven waaraan waterstaatswerken naar ligging, vorm, afmeting en constructie moeten voldoen. Van de legger maakt deel uit een overzichtskaart, waarop de ligging van waterstaatswerken en daaraan grenzende beschermingszones staat aangegeven.

Waterschapswet, artikel 78, tweede lid:

Tevens stelt het algemeen bestuur vast de legger waarin de onderhoudsplichtigen of onderhoudsverplichtingen worden aangewezen.

Reglement, artikel 5:

1. De onderhoudsplichtigen en de onderhoudsverplichtingen betreffende waterkeringen en wateren worden aangegeven respectievelijk vastgelegd in de legger, bedoeld in artikel 78, tweede lid, van de Waterschapswet.
2. In de legger wordt vermeld wat de functie is van het desbetreffende waterstaatswerk, wie met het onderhoud is belast en wat het onderhoud omvat.
3. Ten aanzien van de vaststelling van de legger als bedoeld in artikel 78, tweede lid van de Waterschapswet zijn de artikelen 73 en 74 van de Waterschapswet van overeenkomstige toepassing.

3.3 Toelichting artikel 3: Categorieën oppervlaktewateren

In het Reglement artikel 1 wordt de term/definitie “wateren” gebruikt. Omdat “wateren” een in de volksmond te ruim begrip is welke ook betrekking kan hebben op grondwater en/of de vloeistof water, is er voor gekozen om alle wateren, watergangen, waterlopen, meren, plassen etc. in de legger aan te duiden met de term ‘oppervlaktewateren’.

3.4 Toelichting artikel 4: Werkingsgebied legger-oppervlaktewateren

De afmetingen van de beschermingszone zijn gebaseerd op de ruimte die noodzakelijk is voor het uitvoeren van onderhoud en/of inspectie. De 50 m grens van de buitenbeschermingszone is zo gekozen dat ruim buiten de invloedssfeer van de kernzone wordt gebleven. Met andere woorden, bepaalde werken die in de beschermingszone plaatsvinden kunnen mogelijk negatieve (stabieleits)invloeden hebben op de kernzone. Buiten deze zone van 50 m wordt deze invloed zeer beperkt geacht.

3.5 Toelichting artikel 5: Onderhoudsplichtigen primaire oppervlaktewateren

Op grond van artikel 4, tweede lid van het Reglement berust vanwege het waterstaatkundige belang de onderhoudsplicht van het natprofiel van primaire-oppervlaktewateren bij Rijnland.

Reglement, artikel 4 tweede lid:

Het onderhoud van primaire wateren berust bij het hoogheemraadschap.

3.5.1 Overname onderhoud primaire-oppervlaktewateren

Een aantal primaire-oppervlaktewateren wordt bij het vaststellen van de legger nog door derden onderhouden. Dit onderhoud moet van betreffende personen of instanties worden overgenomen. In het kader van voorgaande leggerwijzigingen (1989 en 2004) lopen nog een aantal overname trajecten. Ook bij vaststelling van de nieuwe legger zal een aantal overname trajecten moeten worden opgestart omdat de status van een aantal oppervlaktewateren gezien hun waterhuishoudkundige belang zal wijzigen van ‘overig’ naar ‘primair’.

Het is van belang dat de overname van de onderhoudsplicht van de primaire-oppervlaktewateren door Rijnland, beheerst verloopt zodat de Rijnlandse uitvoeringsorganisatie zich goed kan voorbereiden op haar nieuwe taken. Voordat het onderhoud wordt overgenomen moeten met de ‘oude’ onderhoudsplichtigen dan ook goede afspraken worden gemaakt.

Bij de overname van de onderhoudsplicht van de primaire-oppervlaktewateren wordt de volgende procedure gevolgd. Deze procedure is gebaseerd op de procedure die in de in het kader van de voorgaande leggerwijziging werd gehanteerd:

- Primaire-oppervlaktewateren in onderhoud bij particulieren worden zonder verrekening van kosten door Rijnland in onderhoud overgenomen.
- Primaire-oppervlaktewateren in onderhoud bij overheden moeten door betreffende overheden schoon worden opgeleverd.
- Primaire-oppervlaktewateren in onderhoud van (spoor)wegbeheerders worden pas van betreffende beheerders overgenomen nadat met de beheerders goede afspraken (maatwerk) zijn gemaakt over uitvoering en wijze van onderhoud, zie ook de volgende paragraaf.
- Indien een “primair” oppervlaktewater de functie “overig” krijgt en Rijnland is onderhoudsplichtige, dan zal met de “nieuwe” onderhoudsplichtige worden overlegd op welke wijze de onderhoudsplicht zal worden overgedragen. Het betreffende water zal door Rijnland “schoon” (geen bagger, geen achterstallig onderhoud) worden opgeleverd.

Indien sprake is van de overname van het onderhoud door Rijnland is in de legger bij ‘onderhoudsplichtigen’ het volgende opgenomen.

Indien het een overheid betreft:

Rijnland neemt de onderhoudsplicht van dit oppervlaktewater van de XXXX over nadat:

- a. *deze instantie dit oppervlaktewater op de vereiste leggerafmetingen heeft gebracht.*
- b. *en met deze instantie een regeling is getroffen over wijze van uitvoering en moment van overdracht.*

Indien het een particuliere (spoor)wegbeheerder betreft:

Rijnland neemt de onderhoudsplicht van dit oppervlaktewater van de XXXX over, nadat met deze instantie een regeling is getroffen over wijze van uitvoering en moment van overdracht.

3.5.2 Overname onderhoud primaire-oppervlaktewateren langs spoorwegen en rijks- en provinciale wegen

Speciaal aandacht verdienen de langs spoorwegen en rijks- en provinciale wegen gelegen primaire-oppervlaktewateren. Uitvoeringstechnisch is het lastig en duur betreffende oppervlaktewateren te onderhouden. Door de (spoor)wegbeheerders worden namelijk eisen gesteld aan toegankelijkheid en dergelijke. Zo zijn speciale (weg)afzettingen noodzakelijk en begeleiding door medewerkers van de spoorwegen en rijks- en provinciale waterstaat.

Indien Rijnland het onderhoud van primaire-oppervlaktewateren niet zelf maar door derden laat uitvoeren, dan kan Rijnland een vergoeding betalen welke gebaseerd is op de door Rijnland betaalde gemiddelde prijs per lengte voor een oppervlaktewateren met vergelijkbare afmetingen.

Er zijn twee situaties te onderscheiden:

1. Met (spoor)wegbeheerder zijn al afspraken (onderhoudsovereenkomsten) gemaakt.
2. Met (spoor)wegbeheerder zijn nog geen afspraken (onderhoudsovereenkomsten) gemaakt.

3.5.2.1 *Met (spoor)wegbeheerder zijn al afspraken gemaakt*

Indien RLD een onderhoudsovereenkomst heeft met de (spoor)wegbeheerder is Rijnland in de legger aangewezen als onderhoudsplichtige. In de opmerkingen kolom wordt dan het volgende aangegeven:

Het daadwerkelijke onderhoud wordt op basis van een overeenkomst uitgevoerd door XXXX.

3.5.2.2 *Met (spoor)wegbeheerder zijn nog geen afspraken gemaakt*

Indien RLD nog geen onderhoudsovereenkomst heeft met de (spoor)wegbeheerder wordt in de legger de huidige onderhoudsplichtige aangewezen als onderhoudsplichtige. In de opmerkingen kolom wordt dan het volgende aangegeven:

Indien het een overheid betreft:

Rijnland neemt de onderhoudsplicht van dit oppervlaktewater van de XXXX over nadat:

- a. *deze instantie dit oppervlaktewater op de vereiste leggerafmetingen heeft gebracht.*
- b. *en met deze instantie een regeling is getroffen over wijze van uitvoering en moment van overdracht.*

Indien het een particulier (spoor)wegbeheerder betreft:

Rijnland neemt de onderhoudsplicht van dit oppervlaktewater van de XXXX over, nadat met deze instantie een regeling is getroffen over wijze van uitvoering en moment van overdracht.

3.5.3 Toelichting artikel 5 – lid 1b: Onderhoud taluds primaire-oppervlaktewateren

De onderhoudsplicht met betrekking tot het maaien, afsteken en ophalen van de taluds berust ingeval van de primaire-oppervlaktewateren bij de eigenaren van de aan de oppervlaktewateren grenzende percelen (aangelanden), ieder naar lengte van zijn recht. Met andere woorden als Rijnland onderhoudsplichtig is van een bepaald oppervlaktewater is Rijnland niet verantwoordelijk voor de instandhouding van de oevers, beschoeiingen etc.

In een aantal specifieke situaties is Rijnland verantwoordelijk voor het onderhoud van de beschoeiingen. Indien dit het geval is, is dit in het beheerregister vermeld. Het betreft dan voornamelijk beschoeiingen die noodzakelijk zijn voor de instandhouding van het natteprofiel met als doel het garanderen van de wateraan- en afvoer. Voorbeeld is de beschoeiingen langs het Katwijks- en Oegstgeesterkanaal. Betreffende beschoeiingen zullen over het algemeen door het waterschap worden geplaatst en onderhouden. Rijnland wil en kan niet verantwoordelijk zijn voor beschoeiingen die een ander dan het waterstaatkundige doel dienen zoals bijvoorbeeld voor stabiliteit van wegen en parkeerplaatsen etc.

3.6 Toelichting artikel 5 – lid 2 t/m 4: Onderhoudsplichtigen overige-oppervlaktewateren

De Verenigde Vergadering heeft de taak de onderhoudsplicht van de overige-oppervlaktewateren, welke voornamelijk een lokaal belang hebben, toe te wijzen aan derden. Wie deze derden zijn kan de VV zelf bepalen, zolang de verantwoordelijkheid van de onderhoudsplicht op basis van heldere en eenduidige criteria direct gekoppeld kan worden aan de aangewezen onderhoudsplichtige. Het begrip “belang” staat hierbij centraal als één van de pijlers van het waterstaatsrecht.

3.6.1 Meren

De onderhoudsplicht van het natprofiel van meren behorende tot de categorie overige-oppervlaktewateren is toegekend aan de Kadastrale Eigenaren. Reden hiervoor is dat, conform paragraaf 3.6.2, geldt dat aangelanden geen direct belang hebben bij onderhoud van meren.

3.6.2 Stedelijk gebied en Overige "overige-oppervlaktewateren"

Het onderstaande verhaal betreft alleen de onderhoudsplicht van het natprofiel.

De voormalige waterschappen gingen verschillend om met het toewijzen van de onderhoudsplicht van de overige-oppervlaktewateren. Dit had tot gevolg dat voor de boezemwateren het onderhoud van de overige-oppervlaktewateren aan de kadastrale eigenaren was toegewezen en voor de polderwateren aan de aangelanden. Extra complicerende factor was dat voor een deel van de oppervlaktewateren geen (volledige) leggers voorhanden waren. Vanuit historisch perspectief gezien is het logisch dat de toenmalige voornamelijk agrarische inrichting als fundament voor de toewijzing van de onderhoudsplicht is gebruikt. De huidige complexiteit van het gebied met alle deelsystemen, ruimtelijke ontwikkelingen, verstedelijking, druk op de openbare ruimte en verschuivende belangen van agrarische naar meer milieu (waterkwaliteit en ecologie) gerelateerde vraagstukken, vraagt om een herschikking van de regelgeving op het gebied van onderhoudsplicht. Centraal moet staan:

- Dat regelgeving met betrekking tot onderhoudsplicht juridisch "waterdicht" moet zijn en dus moet aansluiten bij de beginselen van het privaatrecht "de eigenaar is verantwoordelijk".
- Toekenning onderhoudsplicht dient door het gehele gebied op basis van eenduidige, duidelijke en heldere criteria plaats te vinden.

Het zondermeer toewijzen van de onderhoudsplicht van de overige-oppervlaktewateren aan één categorie onderhoudsplichten (of de aangelanden of de kadastrale eigenaren) betekent hoe dan ook dat voor één categorie onderhoudsplichtigen er een verzwaring van de onderhoudsplicht optreedt. Ingeschat werd dat een dergelijke wijziging praktisch gezien op te veel bezwaren uit het gebied zou stuiten. Er is dan ook voor gekozen zoveel als mogelijk bij het oude te laten en alleen waar dit echt noodzakelijk was over te gaan tot een wijziging. Concreet betekent dit het volgende:

- De onderhoudsplicht van de overige boezem oppervlaktewateren blijft bij de kadastrale eigenaren liggen.
- De onderhoudsplicht van de overige polder oppervlaktewateren gelegen in stedelijk gebied gaat over van de aangelanden naar de kadastrale eigenaren.

Het principe dat de aangeland verantwoordelijk is voor het onderhoud is gebaseerd op het idee dat de aangeland een direct belang heeft bij goed onderhoud. Dit principe is met name van toepassing in landelijk gebied waar de gebruikers (agrariërs) van aan oppervlaktewateren gelegen gronden het meeste baat hebben bij het optimaal functioneren en dus goed onderhoud. Als ze geen goed onderhoud uitvoeren zijn ze immers zelf probleemeigenaar. Tevens geldt dat door middel van eigen inzet van middelen en arbeid en afzet op de kant enerzijds en de druk van een effectieve schouw anderzijds elk jaar een efficiënte onderhoudsslag plaatsvindt. In stedelijk gebied is dit principe veel minder van toepassing, zeker als het huiseigenaren langs grote waterpartijen zoals singels etc. betreft. In feite hebben in stedelijk gebied alle bewoners belang bij goed onderhoud van de stedelijke oppervlaktewateren. Daar komt nog bij dat in stedelijk gebied particulieren niet (goed) in staat zijn onderhoud aan oppervlaktewateren uit te voeren. Rijnland wil op termijn dan ook de onderhoudsplicht van de stedelijke oppervlaktewateren gaan overnemen. Totdat het zover is, is de onderhoudsplicht toegekend aan de Kadastrale Eigenaren. Over het algemeen zijn de gemeenten Kadastraal Eigenaar van de grote waterpartijen in stedelijk gebied.

- De onderhoudsplicht van de overige polder oppervlaktewateren gelegen in landelijk gebied blijft bij de aangelanden liggen. Onderbouwing zie voorgaande punt. Er wordt geen onderscheid gemaakt naar het soort landbouwkundige functies. Met andere woorden er wordt

geen onderscheid gemaakt naar veenweidegebied, boomteelt, of kassengebied etc. om verdere versnippering te voorkomen.

Afbakening stedelijk/landelijk gebied

Als uitgangspunt voor de afbakening voor het stedelijk/landelijk gebied worden de CBS bebouwingscontouren gebruikt. Het was noodzakelijk deze bebouwingscontour om waterstaatkundige redenen op details aan te passen.

3.6.3 Overige-oppervlaktewateren die door Rijnland worden onderhouden

Het onderstaande verhaal betreft alleen de onderhoudsplicht van het natprofiel.

Rijnland is in de volgende gevallen ook onderhoudsplichtige van overige-oppervlaktewateren:

- Stedelijke wateren in een aantal gemeenten.
- Op basis van oude leggers.
- De aan- en afvoersloten van de molens in beheer van de Rijnlandse molenstichting.
- Daar waar Rijnland zelf aangeland of kadastrale eigenaar is.

3.6.3.1 Stedelijk wateren in een aantal gemeenten

Rijnland heeft de intentie het onderhoud van de stedelijke wateren over te nemen van betreffende gemeenten en particulieren. Hiertoe is een overname traject opgestart. Inmiddels heeft Rijnland met diverse gemeenten, waaronder Zoetermeer, Haarlemmermeer, Haarlem en Alphen a.d. Rijn afspraken gemaakt. Deze afspraken zijn verwerkt in de legger.

3.6.3.2 Op basis van oude legger

In de oude leggers van de voormalige waterschappen was Rijnland (en haar voorgangers) in aantal gevallen aangewezen als onderhoudsplichtige van overige-oppervlaktewateren. Deze onderhoudsverplichtingen zijn één op één overgenomen in de nieuwe legger.

3.6.3.3 Molens in beheer van de Rijnlandse molenstichting

Tussen het voormalige waterschap De Oude Rijnstromen en de Rijnlandse Molenstichting zijn afspraken gemaakt over de inzet van betreffende molens bij calamiteiten. Er is ook afgesproken dat het voormalige waterschap De Oude Rijnstromen de wateraan- en afvoerende polderwateren, voor zover deze nog niet in onderhoud bij het waterschap waren, zou onderhouden.

3.6.3.4 Daar waar Rijnland zelf aangeland of kadastrale eigenaar is

In principe zijn de aangelanden (in de polder) en de kadastrale eigenaren (in de boezem) onderhoudsplichtige van de overige-oppervlaktewateren. Indien Rijnland zelf aangeland of kadastrale eigenaar is van een overige-oppervlaktewater, is Rijnland dus ook verantwoordelijk voor (een deel) van het onderhoud.

Deze situaties zijn niet expliciet zichtbaar gemaakt op de leggerkaarten, omdat gronden kunnen worden verkocht, of in pacht zijn gegeven aan derden.

3.7 Toelichting artikel 5 – lid 4: Onderhoud taluds

De aangelanden zijn – conform de werkwijze van de voormalige waterschappen - aangewezen als onderhoudsplichtige van de taluds. Redenen hiervoor zijn:

- Alleen de aangeland kan goed bij het talud. Als een persoon of instantie alleen een stukje talud in eigendom heeft en niet het aangrenzende perceel, dan kan hij moeilijk zelf het onderhoud uitvoeren.
- Niet de kadastrale eigenaar maar de aangeland heeft belang bij een goed onderhouden talud.

Natuurvriendelijke oevers dragen bij aan een gezond en evenwichtig eco-systeem. De natuurvriendelijke oevers waarvan Rijnland vindt dat ze voor de toekomst moeten worden behouden, zijn middels de natuurvriendelijke oeverlijn vastgelegd in de legger-oppervlaktewateren. Over het algemeen en bij voorkeur loopt de natuurvriendelijke oeverlijn precies op de insteek, maar als gevolg van lokale omstandigheden kan hiervan worden afgeweken.

Er kunnen zich drie situaties voordoen.

- a. Insteek en natuurvriendelijke oeverlijn liggen precies op elkaar: als onderhoudsplichtige van het talud wordt de onderhoudsplichtige van de natuurvriendelijke oever opgevoerd in de legger. In de opmerkingenkolom wordt de afkorting *NVO* opgenomen, inclusief corsanummer met de achterliggende afspraken.
- b. De natuurvriendelijke oeverlijn bevindt zich tussen kant water en insteek. In dat geval kunnen er twee onderhoudsplichtigen zijn. De vermelding in de legger zit er dan bijvoorbeeld als volgt uit. $NVO = RLD / \text{rest} = KE$. In de opmerkingen kolom wordt de afkorting *NVO* opgenomen, inclusief corsanummer met de achterliggende afspraken.
- c. De natuurvriendelijke oeverlijn bevindt zicht aan de landzijde van de insteek. In dat geval wordt er één onderhoudsplichtige in de legger vermeld. In de opmerkingenkolom wordt de afkorting *NVO* opgenomen, inclusief corsanummer met de achterliggende afspraken.

3.8 Toelichting artikel 6: Onderhoudsverplichtingen

3.8.1 Buitengewoon onderhoud natprofiel

De in de legger weergegeven afmetingen zijn theoretische afmetingen. In de praktijk kan het voorkomen dat vanwege de bodemgesteldheid en/of stabiliteit van de naast het oppervlaktewater gelegen waterkering het weergegeven leggerprofiel niet of alleen tegen zeer hoge kosten kan worden gerealiseerd. In hoofdstuk 7 is weergegeven hoe met dergelijke praktijksituaties moet worden omgegaan.

Naast de ingreepmaat is het noodzakelijk dat ook wordt aangegeven tot hoe diep onder de ingreepmaat (de zogenaamde onderhoudsmaat) mag worden gebaggerd. Redenen hiervoor zijn:

- Voorkomen van opbarstende bodems etc. Wil men een oppervlaktewater verder verdiepen, dan is een Keurvergunning vereist.
- Ingeval van waterbodemonreinigingen geldt dat alles onder de onderhoudsmaat aangetikt wordt als waterbodemsanering.

3.8.2 Welvaartsvuil

Welvaartsvuil is vuil dat door toedoen van mensen in het water is geraakt, zoals, fietsen, piepschuim, winkelwagentjes etc.

Verwijdering van welvaartsvuil is van belang voor het ‘aangezicht’, schade aan boten etc. Welvaartsvuil maakt geen onderdeel uit van de onderhoudsplicht maar is een verantwoordelijkheid voor de gemeente of, indien de veroorzaker duidelijk aanwijsbaar is, de veroorzaker.

3.8.3 Dode vis / kadavers

Verwijdering van dode vis en kadavers uit oppervlaktewateren is van belang voor de volksgezondheid en het 'aangezicht'. Het verwijderen hiervan maakt geen onderdeel uit van de onderhoudsplicht.

3.8.4 Gezonken schepen en wrakken

Ook niet onder de onderhoudsplicht valt het verwijderen van gezonken schepen/wrakken. Daarvoor is in de Wrakkenwet een procedure voorzien, waarbij de beheerder bevoegd is een gezonken schip of wrak uit het oppervlaktewater te verwijderen. Daarbij dient wel aan een voorgeschreven procedure te worden voldaan. Van deze bevoegdheid kan het hoogheemraadschap – volgens de doelstelling van de Wrakkenwet – gebruik maken als het bestuur van mening is dat hiermee kan worden voorkomen dat het waterstaatswerk waarin of waartegen dat wrak ligt, beschadigd wordt.

3.8.5 Flora en Faunawet

Bij de uitvoering van de onderhoudswerkzaamheden dient er rekening mee te worden gehouden dat de Flora en Faunawet gevolgen kan hebben voor de wijze waarop de onderhoudswerkzaamheden moeten worden uitgevoerd. De Flora en Faunawet ziet toe op de duurzame instandhouding van plant- en diersoorten in Nederland. De flora- en faunawet kent een aantal verbodsbepalingen, maar ook voorwaarden waaronder bepaalde handelingen mogen plaatsvinden. Daar waar Rijnland zelf onderhoudsplichtig is wordt de Flora en Faunawet nageleefd. Hierbij maakt Rijnland gebruik van de gedragscode Flora en Faunawet. In deze gedragscode zijn voor waterschappen procesafspraken en concrete stappenplannen voor veel voorkomende onderhoudswerkzaamheden vastgelegd.

3.8.6 Toegestane beplanting in oppervlaktewateren

Randvoorwaarde voor een goed ecologisch functioneren van het watersysteem is de aanwezigheid van groene oevers. Het elk jaar zonder meer volledig schonen en maaien is vanuit het oogpunt van de ecologische waterkwaliteit dan ook niet gewenst. Anderzijds heeft de aanwezigheid van planten en riet een negatieve invloed op de wateraan- en afvoer.

Het reguleren van planten in de oeverzone is dan ook noodzakelijk om enerzijds de positieve effecten van planten te garanderen maar anderzijds te negatieve effecten zoveel als mogelijk teniet te doen. Voor een gevarieerde visstand waarbij zowel soorten van het open water als soorten van de oeverzone aanwezig zijn is een dekkingspercentage van oeverplanten in het water van minimaal 10 % gewenst. De maatvoering in de tabel is op deze 10 % gebaseerd.

Aangezien de primaire oppervlaktewateren een belangrijke wateraan- en afvoerende functie hebben worden aan primaire oppervlaktewateren strengere eisen gesteld dan de overige oppervlaktewateren. Lokaal kunnen door Rijnland als gevolg van gebiedsspecifieke omstandigheden, zoals bescherming van waterkeringen of natuurfuncties, afwijkende maatvoeringen worden gehanteerd. Als dit het geval is, is dit vastgelegd in het Rijnlandse bestek waarin het schoonmaken van de oppervlaktewateren is geregeld en/of in het beheerregister.

3.9 Toelichting artikel 7, lid 1: Overige-boezem-oppervlaktewateren

Op grond van keurartikel 29, lid 5 (oude keur) en artikel 31 (Keur 2006) is Rijnland verantwoordelijk voor het voor de eerste keer op diepte brengen van de overige-oppervlaktewateren in de boezem (*oude term 'secundaire boezemwateren'*). In de notitie Onderhoudsplicht, mei 2000 is keurartikel 29, lid 5 nader uitgewerkt, waarbij het de eerste keer op diepte brengen van toepassing is verklaard op overige-oppervlaktewateren in de boezem (*oude term 'secundaire boezemwatergangen'*) waarvan de onderhoudsplicht bij particulieren berust.

Met ingang van 2004 is Rijnland gestart met het baggeren van betreffende oppervlaktewateren. Zoals in het artikel staat aangegeven vervalt, nadat Rijnland na 2004 een oppervlaktewater op diepte heeft gebracht, de onderhoudsplicht weer aan de kadastrale eigenaar.

3.10 Toelichting artikel 7, lid 2: Overige polderwateren

Een aantal polderwateren krijgt om waterkwaliteitsredenen een iets diepere leggermaat dan voorheen het geval was (zie ook paragraaf 6.3 voor een nadere onderbouwing). In WBP2 en WBP3 is bepaald dat de kosten van deze eenmalige verdieping (ten opzichte van de vorige leggerdiepte) van oppervlaktewateren niet ten laste komen van de onderhoudsplichtigen, maar van Rijnland. Dit omdat de verdieping nodig is voor verbetering van de waterkwaliteit.

3.11 Toelichting artikel 8: Overgangsbepalingen

De legger legt de situatie op een bepaalde datum vast. Oppervlaktewateren en/of duikers die na deze datum worden aangelegd, of die ‘vergeten’ zijn in deze legger op te nemen, moeten minimaal voldoen aan de in artikel 8 verwoorde bepalingen. Het kan zijn dat in de aanlegvergunning andere en/of aanvullende bepalingen zijn opgenomen, indien dat het geval is gelden de in de vergunningen verwoorde bepalingen.

3.12 Resumé

In onderstaande tabel zijn de nieuwe onderhoudsplichtigen en verplichtingen weergegeven.

Categorie/type oppervlaktewateren	Buitengewoon onderhoud natprofiel	Gewoon onderhoud: natprofiel	Onderhoud taluds
Primaire-oppervlaktewateren	Rijnland	Rijnland	Aangeland
*Overige <u>boezem</u> oppervlaktewateren (inclusief alle polderwateren die vroeger tot het beheersgebied van het ‘oude’ Rijnland behoorden).	KE	KE	Aangeland
Overige <u>polder</u> oppervlaktewateren: Stedelijk gebied	KE	KE	Aangeland
Overige <u>polder</u> oppervlaktewateren: Meren	KE	KE	Aangeland
Overige <u>polder</u> oppervlaktewateren: Landelijk gebied , niet zijnde meren	Aangeland	Aangeland	Aangeland

KE = Kadastrale Eigenaar.

* Het oude Rijnland van voor de fusie had zelf ook een aantal hoger gelegen gebieden in beheer waar conform de rest van de boezemwateren ook hier de Kadastrale Eigenaren onderhoudsplichtig waren. Tegenwoordig worden betreffende gebieden, gezien hun afwijkende peil, aangeduid als polder.

Op de leggerkaarten worden een elftal onderhoudsplichtigen onderscheiden. In principe kent de legger op basis van artikel 5 (uitgangspuntennota, legger-oppervlaktewateren) een drietal onderhoudsplichtigen, namelijk:

- Rijnland.
- Aangeland.
- Kadastrale Eigenaar.

In een beperkt aantal situaties is Rijnland alleen verantwoordelijk voor de onderhoudsplicht van de linker of de rechterzijde van een oppervlaktewater. Indien dit het geval is, is dit op de leggerkaart als volgt aangegeven:

- Rijnland + Aangeland.
- Rijnland + Kadastrale eigenaar.

Zoals in de toelichting van artikel 5 (uitgangspuntennota, legger-oppervlaktewateren) staat vermeld wil Rijnland de onderhoudsplicht van een aantal (primaire)oppervlaktewateren overnemen. Totdat deze overname is geregeld, blijven de ‘oude’ onderhoudsplichtigen nog onderhoudsplichtig, namelijk:

- Gemeente.
- Provincie.
- Rijk.
- Schiphol.
- Spoorwegbeheerder.

Van die watersystemen waarover Rijnland het beheer nog moet overnemen (zie hoofdstuk 4 uitgangspuntennota, legger-oppervlaktewateren) is nog geen onderhoudsplichtige voor de oppervlaktewateren vastgelegd. Op de leggerkaart zijn deze oppervlaktewateren met het volgende kenmerk aangegeven:

- Nog te bepalen.

4. Wijzigingen doorgevoerd in de 2^e leggerherziening

4.1 Inleiding

In de 2^e leggerherziening zijn circa zeventuizend wijzigingen doorgevoerd. In de onderstaande paragrafen worden deze wijzigingen op hoofdlijnen behandeld.

Met nadruk wordt gesteld dat deze leggerherziening alleen betrekking heeft op de oppervlaktewateren waar daadwerkelijk wijzigingen hebben plaatsgevonden. Voor het overgrote deel van de oppervlaktewateren geldt dat er geen wijzigingen hebben plaatsgevonden.

4.2 Aanpassingen als gevolg van verleende vergunningen

Het merendeel van de wijzigingen die in deze leggerherziening worden geformaliseerd, worden veroorzaakt door aanpassingen aan het watersysteem, zoals dempingen en ontgravingen. Voor deze ingrepen moet een watervergunning worden aangevraagd. Op basis van het vergunningenregister is gecontroleerd of de verleende vergunningen ook daadwerkelijk in het veld zijn uitgevoerd en conform vergunning zijn gerealiseerd. Indien dat het geval is, dan is dit verwerkt in de legger-oppervlaktewateren.

4.3 Aanpassing waterdiepte naar aanleiding van baggerwerken

Rijnland voert een grootschalig baggerprogramma uit. Bij de uitvoering van baggerwerken komt het soms voor dat als gevolg van lokale omstandigheden, zoals onstabiele waterbodems en/of lokale versmallingen, de gewenste leggerdiepte niet gehaald kan worden. Na beoordeling of een eventuele leggeraanpassing geen gevolgen heeft voor de wateraan- en afvoer, is in voorkomende gevallen over het algemeen de leggerdiepte aan de praktijk aangepast.

4.4 Meldingen van fouten

In de leggeroppervlaktewateren zijn vele tienduizenden parameters opgenomen. Hoewel de leggeroppervlaktewateren met de grootst mogelijke zorgvuldigheid is opgesteld, zullen er altijd fouten in het systeem blijven zitten. Alle (fout)meldingen die zijn binnengekomen, zijn beoordeeld en indien daar aanleiding toe was in de legger-oppervlaktewateren verwerkt.

4.5 Aanpassing functie oppervlaktewateren

De functies (primair of overig) van oppervlaktewateren kunnen als gevolg van veranderende omstandigheden wijzigen, bijvoorbeeld door de bouw van nieuwe woonwijken of veranderingen in het lokale waterbeheer. Alle aanvragen met betrekking tot functiewijziging (van primair in overige of vice versa) zijn beoordeeld en indien daar aanleiding toe was in de legger-oppervlaktewateren verwerkt.

4.6 Toegestane beplanting in oppervlaktewateren

Voor het reguleren van beplanting in de oeverzone hanteert Rijnland een aantal voorwaarden. Deze waren opgenomen in de Rijnlandse beleidsregels (onderdeel van de Keur), maar vanwege de herziening van de Beleidsregels zijn ze nu opgenomen in de legger (artikel 6, lid 3).

5. Nog niet in beheer van Rijnland zijnde gebieden

Conform het Reglement heeft Rijnland het beheer cq. de waterstaatkundige verzorging, van het watersysteem in het gehele Rijnlandse gebied. Het beheer van het watersysteem houdt in het bepalen en regelen van wat er moet en mag in het watersysteem. Rijnland heeft voor uitvoering van de beheertaak de beschikking over de volgende instrumenten: beleid, planvorming, regelgeving, vergunningverlening en handhaving.

Van een aantal gebieden wordt het feitelijke beheer nog uitgevoerd door gemeenten (overige derden niet uitgesloten). Reglementair gezien moet het beheer echter bij Rijnland liggen. Waar dit nog niet het geval is, moet Rijnland het beheer overnemen.

Totdat het feitelijke beheer van betreffende gebieden door Rijnland wordt overgenomen, worden in de legger de in betreffende gebieden gelegen oppervlaktewateren als volgt behandeld:

- Ligging, categorie (primaire of overige) en de vereiste afmetingen worden geregistreerd.
- Niet in de legger opgenomen wordt de onderhoudsplichtige.
- In de opmerkingen kolom wordt de volgende tekst opgenomen:
Het feitelijke beheer van deze polder is nog niet in handen van Rijnland, maar zal in overleg met de huidige beheerder op termijn door Rijnland worden overgenomen. Dan wordt ook de onderhoudsplichtige voor dit oppervlaktewater vastgesteld.

Na overname van het beheer worden aan de primaire- en overige-oppervlaktewateren conform de legger uitgangspunten, de onderhoudsplichtigen toegewezen.

6. Leggergegevens

6.1 Inleiding

De legger-oppervlaktewateren is in grote lijn vooral een digitaal kaartenbestand waarin op gedetailleerde luchtfoto's is aangegeven waar de oppervlaktewateren, inclusief zoneringen (kern- en beschermingszone), liggen. Daarnaast zijn per oppervlaktewater de vereiste (legger)profielen weergegeven. Ook geeft de legger duidelijkheid over wie waar verantwoordelijk is voor het onderhoud van de oppervlaktewateren (onderhoudsplichtigen en onderhoudsverplichtingen).

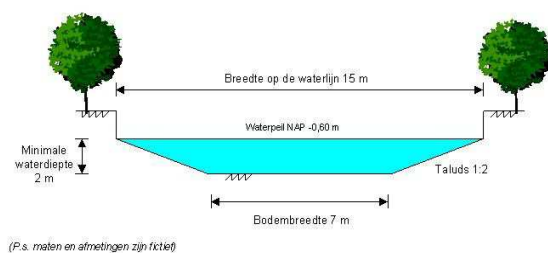
In dit hoofdstuk is weergegeven welke gegevens er in de legger-oppervlaktewateren zijn vastgelegd. Alle leggergegevens zijn via de Rijnlandse internetsite opvraagbaar. Door op een oppervlaktewater te klikken wordt alle leggerinformatie van betreffende oppervlaktewater gepresenteerd.

Onderscheid wordt gemaakt naar:

- Ligging oppervlaktewateren en zoneringen.
- Algemene informatie.
- Profiel informatie.
- Onderhoud informatie.

Theoretisch (legger)profiel Rapenburg te Leiden

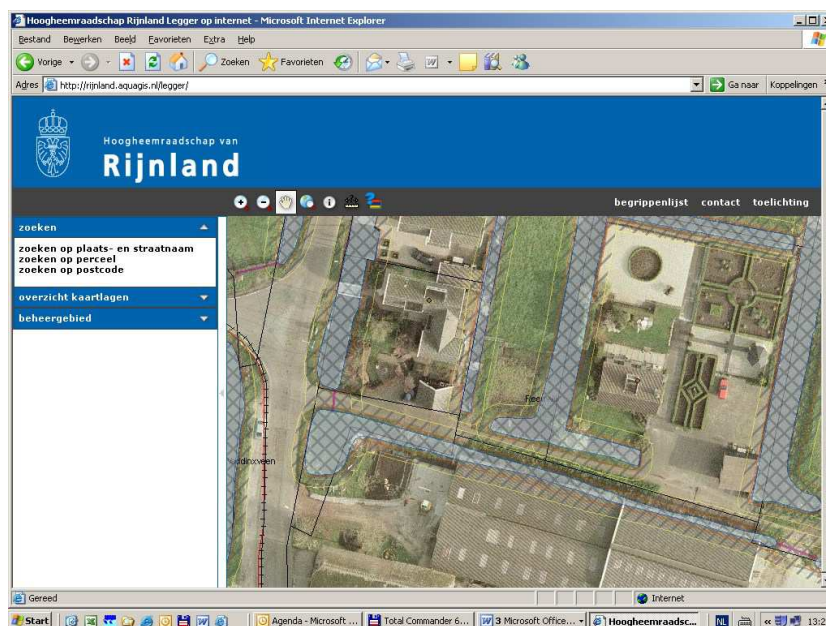
Onderhoudsplichtige Hoogheemraadschap van Rijnland

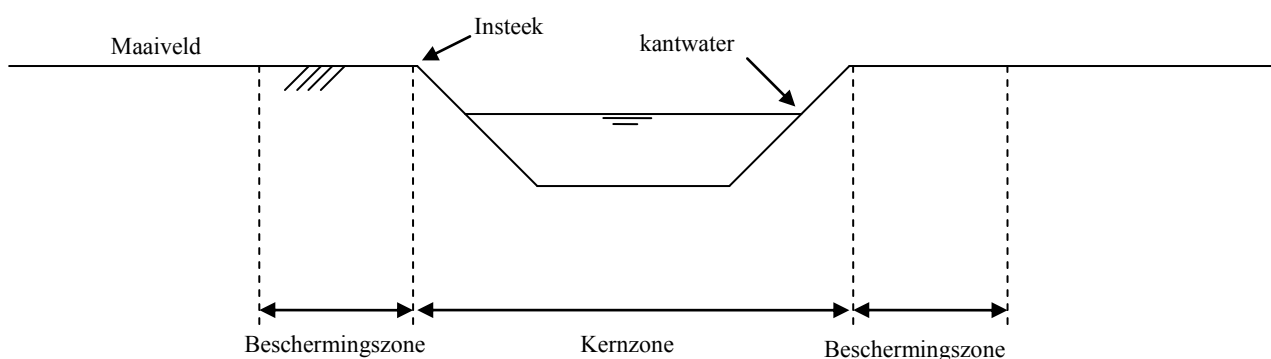
Afbeelding 5: Voorbeeld theoretisch dwarsprofiel

6.2 Ligging oppervlaktewateren en zoneringen

In het openingsscherm wordt de ligging van de oppervlaktewateren gepresenteerd.

Afbeelding 6: legger op internet, openingsscherm

Afbeelding 7: Zonering

- Kernzone: Centrale gedeelte van een oppervlaktewater, breedte is locatie afhankelijk.
- Bescheringszone: Primaire wateren 5 m breed, overige wateren 2 m breed.

De buitenbescheringszone (een strook van 50 m, aansluitend aan de beschermingszone) is niet als lijn op de internetversie van de legger-oppervlaktewateren weergegeven omdat bij het vaststellen van deze legger er geen ge- en/of verboden gelden voor deze zone. Alleen in incidentele en individuele gevallen zullen voor werken en/of werkzaamheden in de buitenbescheringszone voorwaarden worden gesteld.

6.3 Algemene informatie

RL-1031, Haarlemmerringvaart <i>Algemene informatie/Onderhoudsplichtige/Profiel</i>	
identificatienummer:	RL-1031
naam:	Haarlemmerringvaart
categorie:	Primair
type:	Boezemwater
schouwpeil:	-0,60 m NAP
lengte:	100 meter
gemiddelde breedte op de waterlijn:	15 meter
opmerkingen:	Geen

Afbeelding 8: legger op internet, infoblok 'algemene informatie'

6.3.1 Identificatienummer

Het identificatienummer van het betreffende oppervlaktewater. De nummers hebben uitsluitend een administratieve betekenis en zijn willekeurig toegekend.

In de vorige leggers kon aan de hand van het identificatienummer de ligging en functie van het oppervlaktewater geïdentificeerd worden. Deze systematiek had een aantal nadelen, met name wanneer peilvakken gesplitst werden en/of oppervlaktewateren gegraven of gedempt werden of van functie veranderden, waardoor deze systematiek verlaten is. Alle gegevens die moeten worden vastgelegd zijn nu opgenomen in aparte kolommen en zitten dus niet meer versleuteld in het identificatienummer.

6.3.2 Naam

Naam van het betreffende oppervlaktewater. De gegevens zijn overgenomen uit de “oude” leggers en waar nodig gecontroleerd aan de hand van de topografische kaart.

6.3.3 Categorie

Op basis van het Rijnlandse Reglement worden 2 categorieën oppervlaktewateren onderscheiden, namelijk primaire- en overige oppervlaktewateren.

- **Primaire wateren:**
Alle grote oppervlaktewateren en meren die dienen als aan- en afvoerweg naar de gemalen en/of belangrijke inlaten en de oppervlaktewateren met een belangrijke transport en bergende functie en/of voor de instandhouding van de waterkering.
- **Overige wateren:**
Oppervlaktewateren met een voornamelijk lokale transportfunctie en/of welke een zekere een zekere drooglegging (ontwatering) dienen te geven.

Alle oude termen zoals primaire- en secundaire boezemwateren, hoofdwatgangen, etc zijn komen te vervallen.

6.3.4 Type

Aanduiding of betreffend oppervlaktewater in de boezem of in een polder is gelegen.

6.3.5 Schouwpeil

Het waterpeil dat wordt nagestreefd in NAP (uitgangspunt gewijzigd NAP 2005). Deze parameter is geen officiële leggerparameter, maar een ondersteunend getal. Waterpeilen zoals schouwpeil worden namelijk in een peilbesluit vastgesteld.

Let op! De weergegeven peilen niet als ontwerpparameter toepassen. Redenen hiervoor zijn:

- Waar sprake is van een voor Rijnland bekende onderbemaling of hoogwatersloot is geen getal ingevuld, omdat nog onvoldoende nauwkeurige gegevens bekend zijn.
- Er kunnen in de praktijk (illegale) onderbemalingen en hoogwatervoorzieningen zijn waar Rijnland het bestaan nog niet van kent. In dat geval kan het praktijk peil dus flink afwijken van het weergegeven schouwpeil.

6.3.6 Lengte

De lengte van het betreffende oppervlaktewater, uitgedrukt in meters.

6.3.7 Gemiddelde breedte op de waterlijn

Gemiddelde breedte van het betreffende oppervlaktewater op de waterlijn ten opzichte van. het winterpeil, uitgedrukt in meters.

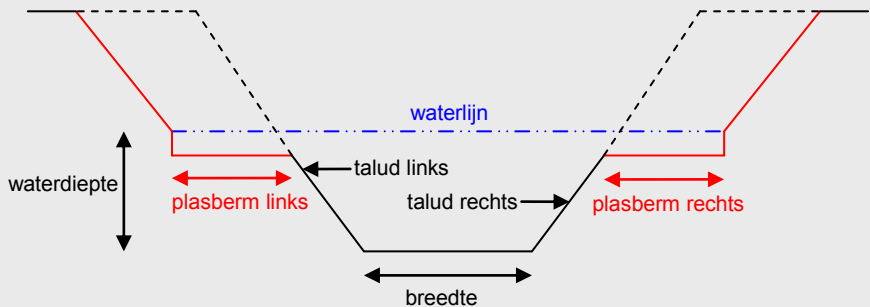
De gemiddelde breedte is uit de gekarteerde luchtfoto's berekend op basis van een meting om de 10 meter. De gemiddelde breedte is geen "vereiste" breedte maat of ontwerpparameter, maar slechts een weergave van de gemiddelde breedte. Deze breedte is gebruikt om het benodigde profiel toe te wijzen. Een leggerprofiel bestaat uit een waterdiepte t.o.v. schouwpeil, een linker en een rechter taludhelling en een breedte op de ingreepmaat. In de praktijk varieert de breedte van een oppervlaktewater altijd. Bij een groot aantal oppervlaktewateren is deze variatie beperkt, slechts enkele decimeters, maar er zijn oppervlaktewateren waar de variatie groot kan zijn. Voor de werkelijke breedte van een oppervlaktewater op een bepaalde locatie wordt verwezen naar de leggerkaart.

Omdat uit wordt gegaan van de gemiddelde breedte kan het voorkomen dat in een bepaald traject dusdanig smalle gedeelten voorkomen dat de op de gemiddelde breedte bepaalde leggerafmetingen niet gerealiseerd kunnen worden. In hoofdstuk 7 is beschreven hoe hier mee moet worden omgegaan.

6.3.8 Opmerkingen

Indien van toepassing is in deze kolom nadere informatie weergegeven.

6.4 Profiel informatie

RL-1031, Haarlemmerringvaart <i>Algemene informatie/Onderhoudsplichtige/Profiel</i>	
breedte plasberm links:	n.v.t.
diepte plasberm links:	n.v.t.
talud links:	1:3
waterdiepte:	1,5 meter
bodembreedte:	Variabel
talud rechts:	1:3
breedte plasberm rechts:	3 meter
diepte plasberm rechts:	0,20 meter
Toelichting:	
	

Afbeelding 9: legger op internet, infoblok 'profiel informatie'

6.4.1 Breedte

De breedte uitgedrukt in meters op de ingreepmaat. Met uitzondering van de primaire-polderwateren is de breedte geen vereiste breedte, maar volgt de breedte op de ingreepmaat uit de combinatie 'breedte op de waterlijn', 'taluds' en 'waterdiepte'.

Ingeval van primaire-polderwateren is de breedte wel een vereiste breedte, voor nadere informatie zie ook paragraaf 6.2.3. Deze situatie is historisch zo gegroeid en kon bij deze integratieslag van de leggers van de verschillende waterschappen, nog niet worden opgeheven.

6.4.2 Waterdiepte (ingreepmaat)

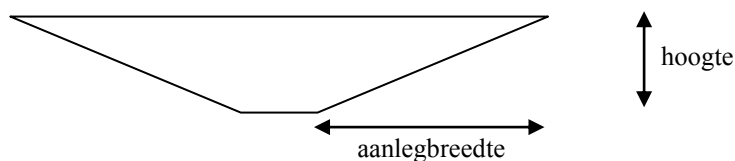
Vereiste minimale waterdiepte, uitgedrukt in meters t.o.v. schouwpeil.

De ingreepmaat geeft de minimaal vereiste waterdiepte aan. Indien de baggerlaag op de ingreepmaat komt, moet er ingegrepen (gebaggerd) worden. In de praktijk zal dus gebaggerd worden tot onder de ingreepmaat, om te voorkomen dat de minimale waterdiepte wordt overschreden. De diepte tot waar gebaggerd moet worden, de zogenaamde onderhoudsmaat, wordt bepaald door bedrijfseconomische redenen en de snelheid waarmee een oppervlaktewater verondiept. Deze onderhoudsmaat mag maximaal 20 cm onder de ingreepmaat liggen.

In een aantal polders, met name diepe kleipolders, komen zogenaamde droge sloten voor. Dit zijn sloten die van oudsher over het algemeen droog staan en alleen in tijden van neerslag watervoerend zijn. Voor droge sloten geldt dat geen waterdiepte maar een diepte ten opzichte van maaiveld is opgenomen. Betreffende sloten zijn te herkennen door de aanduiding (mv) van het woord 'maaiveld'.

6.4.3 Talud

Vereiste hellingshoek, glooiing, schuine, verhoogde kant van een berm, etc.
Het talud wordt uitgedrukt in een hoogte ten opzichte van de aanlegbreedte.

Afbeelding 10: Talud

Onderscheid wordt gemaakt naar het

- Bovenwater gelegen talud.
- Onderwater gelegen talud.

Bovenwater gelegen talud

Voor het bovenwater gelegen talud wordt uitgegaan van het aanwezige talud zoals dat op het moment van vaststelling van de legger aanwezig was en wordt gevormd door de lijn die getrokken kan worden tussen de kantwater en de insteek.

Onderwater gelegen talud

Ten behoeve van het onderwaterprofiel zijn voor het onderwater gelegen talud standaardafmetingen bepaald. Uitgangspunt van deze afmetingen is dat een zo natuurlijk mogelijk talud dient te worden gerealiseerd. In een aantal gevallen was het noodzakelijk te werken met steilere taluds om voldoende natprofiel en/of waterdiepte te kunnen realiseren.

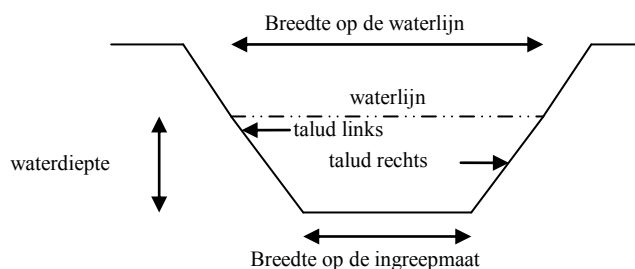
	taluds
Primaire-oppervlaktewateren	1:2,5 – 1:3
Overige-oppervlaktewateren	1:3

6.4.4 Profiel

In de legger-oppervlaktewateren is voor elk oppervlaktewater het functionele profiel opgenomen. Het functionele profiel is een combinatie van het hydraulisch noodzakelijke, het ecologisch functionele en vanuit de praktijk het technisch haalbare profiel.

In het tabblad profiel zijn de minimale vereiste afmetingen voor een oppervlaktewater weergegeven. Het merendeel van de profielen is trapeziumvormig en kan worden beschreven met de parameters:

- Talud links.
- Waterdiepte.
- Breedte op de ingreepmaat.
- Breedte op de waterlijn.
- Talud rechts.

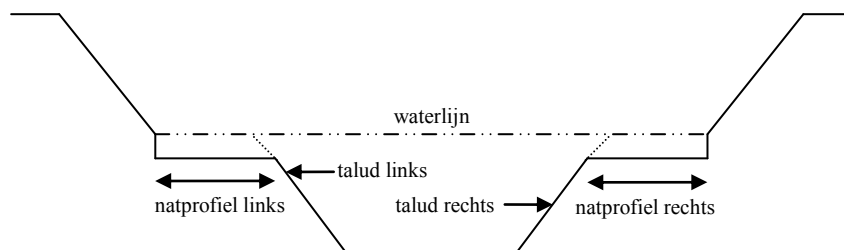

Afbeelding 11: Standaard profiel

Complexere profielen

Een trend die de laatste jaren steeds meer te zien is, is dat aan één of beide zijden van een oppervlaktewater een plasberm wordt aangelegd voor bijvoorbeeld natuurontwikkeling. Een plasberm is een vooroever met een beperkte waterdiepte. Om deze plasbermen in de legger te kunnen beschrijven zijn de volgende extra parameters noodzakelijk:

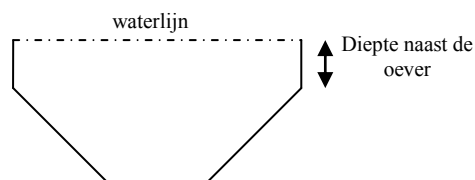
- Breedte plasberm links en rechts.
- Diepte plasberm links en rechts.

Afbeelding 12: Complex profiel

Daarnaast komt het regelmatig voor dat er direct naast de oever een bepaalde waterdiepte wordt geëist. Hoewel het hier niet om een plasberm gaat wordt toch gebruik gemaakt van de plasbermparameters en wel op de volgende wijze:

- De parameter “breedte plasberm” wordt op 0 meter gezet.
- De noodzakelijk diepte direct naast de oever wordt gecreëerd door de parameter “diepte plasberm” op b.v. 0,5 m te zetten.

Afbeelding 13: Profiel, met diepte naast de oever

6.5 Onderhoudsinformatie

RL-1031, Haarlemmerringvaart		Algemene informatie/Onderhoudsplichtige/Profiel
gewoon onderhoud natprofiel		Rijnland
buitengewoon onderhoud natprofiel:		Rijnland
onderhoud taluds:		Aangeland
Toelichting: Gewoon onderhoud natprofiel = Het zogenaamde dagelijks onderhoud. Het verwijderen van voorwerpen, materialen en stoffen die de aan- en afvoer of berging van water hinderen, o.a. door maaien en schonen van het oppervlaktewater. Buitengewoon onderhoud natprofiel = Baggeren, zorg dragen dat het natprofiel aan de vereiste leggerafmetingen voldoet. Onderhoud taluds = Zorg dragen voor een goede staat van de taluds door het behoorlijk in stand houden van de taluds, alsmede de daartoe behorende verdedigingswerken, voor zover dat nodig is om te voorkomen dat door inzakking de af- en/of aanvoer van water wordt gehinderd, dan wel aangelegde onderhoudsstroken en/of afrasteringen door inzakking worden bedreigd. Deze zorg omvat ook het maaien, afsteken en ophalen van de taluds.		

Afbeelding 14: legger op internet, infoblok 'onderhoudsinformatie'

6.5.1 Onderhoudsplicht

De aansprakelijkheid voor onderhoud van bij het waterschap in beheer zijnde objecten, zoals op de leggerbladen of in voorschriften bij ontheffingen is aangegeven.

6.5.2 Onderhoudsplichtige

De persoon of instantie die verantwoordelijk is voor het gewoon en/of buitengewoon onderhoud van het natprofiel en/of onderhoud van het droogprofiel.

6.5.3 Gewoon onderhoud natprofiel

Het zogenaamde dagelijks onderhoud. Het verwijderen van voorwerpen, materialen en stoffen die de aan- en afvoer of berging van water hinderen, o.a. door maaien en schonen van het oppervlaktewater.

6.5.4 Buitengewoon onderhoud natprofiel

Baggeren, zorg dragen dat het natprofiel aan de vereiste leggerafmetingen voldoet.

6.5.5 Onderhoud taluds

Zorg dragen voor een goede staat van de taluds door het behoorlijk in stand houden van de taluds, alsmede de daartoe behorende verdedigingswerken, voor zover dat nodig is om te voorkomen dat door inzakking de af- en/of aanvoer van water wordt gehinderd dan wel aangelegde onderhoudsstroken en/of afrasteringen door inzakking worden bedreigd. Deze zorg omvat ook het maaien, afsteken en ophalen van de taluds.

7. Methodiek bepalen afmetingen oppervlaktewateren

7.1 Inleiding

In de legger zijn voor elk oppervlaktewater de minimale vereiste afmetingen opgenomen. Deze minimaal vereiste afmetingen worden aangeduid met de term ‘functioneel profiel’. De Keur beschermt een profiel dat zowel een functie heeft voor de waterkwantiteit (hydrologie) als de ecologische waterkwaliteit. Voor de hydrologie kan het optimale profiel worden berekend. Voor de ecologische waterkwaliteit wordt dit berekende profiel aangepast door natuurlijke oevers (waar mogelijk), minimaal noodzakelijke waterdiepten, plasbermen en andere afwijkende profielen toe te voegen. Bovendien is het profiel afhankelijk van technische uitvoeringsaspecten uit oogpunt van beheer en onderhoud.

Het functionele profiel is een combinatie van het hydraulisch noodzakelijke, het ecologisch functionele en vanuit de praktijk het technisch haalbare profiel. In de volgende paragrafen is beschreven op welke wijze de profielen voor primaire- en de overige-oppervlaktewateren tot stand zijn gekomen.

7.2 Primaire-oppervlaktewateren

7.2.1 Primair - minimale afmetingen

In primaire-oppervlaktewateren zijn over het algemeen de eisen die de waterkwantiteit (hydraulische randvoorwaarden) stelt aan het natte profiel ‘zwaarder’ dan de (ecologische)waterkwaliteitseisen. In die gevallen waar dat niet zo is zijn de volgende criteria toegepast:

- Ten behoeve van de (ecologische) waterkwaliteit wordt er in de primaire-oppervlaktewateren naar gestreefd overal een minimale waterdiepte van 1,0 m te realiseren.
- Ten behoeve van de functie viswater dient in 20% van de oppervlaktewateren een minimale waterdiepte van 1,5 m – 2,0 m te worden gerealiseerd. Voor de boezem geldt dat het merendeel van de primaire-oppervlaktewateren op basis van de waterkwantiteit dieper moet zijn dan 1,5 m en dus automatisch aan de viswaterfunctie eis wordt voldaan. In polderwateren ligt dit anders en is op basis van de waterkwantiteit maar op een beperkt aantal locaties (bij de grotere poldergemalen) een waterdiepte van 1,5 m of meer vereist. I.v.m. bodemgesteldheid en beperkte breedte is het bijna onmogelijk om in 20 % van de polder oppervlaktewateren aan de viswaterfunctie eis te kunnen voldoen.
- Een minimale bodembreedte van 0,5 m (geen puntzakken creëren).
- In smalle wateren is het niet mogelijk een waterdiepte van 1,0 m te realiseren en volgt de waterdiepte uit de minimale bodembreedte eis en de talud-eis.
- Indien op basis van de bodemgesteldheid van het oppervlaktewater een waterdiepte van 1,0 m niet haalbaar is, is de waterdiepte gemotiveerd aan de situatie aangepast.
- Indien op basis van de (ecologische)waterkwaliteit (b.v. in natuurgebieden of Ecologische Hoofdstructuur gebieden) in een bepaald gebied een diepere waterdiepte vereist is, is de waterdiepte gemotiveerd aan de situatie aangepast.

In de onderstaande tabel zijn de minimaal vereiste afmetingen van het natprofiel van de primaire oppervlaktewateren weergegeven, uit oogpunt van de (ecologische)waterkwaliteit.

Breedte in m	Diepte in m (ingreepmaat)	Diepte in m (bollenpolders)	Talud	Bodembreedte in m
< 1,00 m	0,15	0,15	1:1	variabel
>= 1,00 – 1,50	0,25	0,25	1:1	>= 0,50
>= 1,50 – 2,00	0,25	0,25	1:2	>= 0,50
>= 2,00 – 2,50	0,35	0,35	1:2	>= 0,50
>= 2,50 – 3,50	0,50	0,50	1:2	>= 0,50
>= 3,50 – 5,00	0,50	0,50	1:3	>= 0,50
>= 5,00 – 6,50	0,75	0,75	1:3	>= 0,50
>= 6,50	1,00	0,75	1:3	>= 0,50

7.2.2 Primair - boezem

Voor de primaire-oppervlaktewateren in de boezem, zijn in 2004 reeds de functionele profielen vastgesteld (gebaseerd op hydraulische randvoorwaarden, ecologisch functioneren en vanuit de praktijk haalbaar). Betreffende profielen zijn één op één overgenomen, voor nadere informatie zie het achtergronddocument behorende bij de 2004 legger.

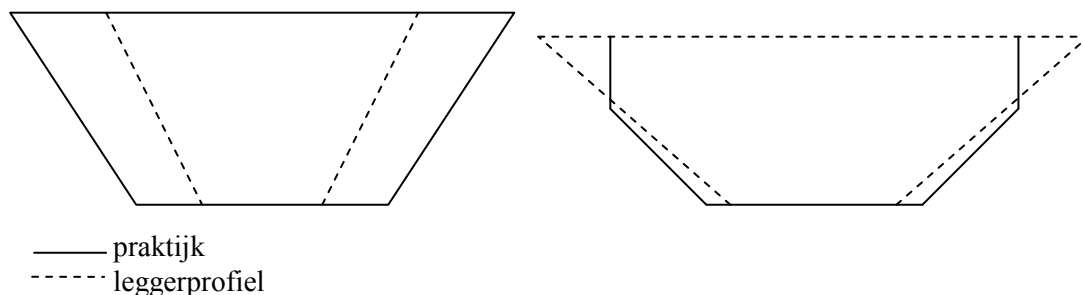
7.2.3 Primair - polders

Voor de primaire-oppervlaktewateren in de polder, waren alleen de hydraulisch bepaalde profielen beschikbaar. Om betreffende profielen op te waarderen tot functionele profielen (dus ook rekening houdend met het ecologisch functioneren) moesten de profielen enigszins worden aangepast. Hierbij zijn de volgende uitgangspunten gehanteerd:

- De profielen van de primaire oppervlaktewateren die nog niet of onvolledig in de oude leggers waren opgenomen zijn op basis van de standaardprofielen in de voorgaande paragraaf bepaald.
- De leggers van de voormalige inliggende waterschappen hanteerden een onderhoudsmaat in plaats van een ingreepmaat. Om de diepten van betreffende primaire-polderwateren te corrigeren is als volgt te werk gegaan:

Oude waterdiepte (onderhoudsmaat)	Nieuwe Waterdiepte (ingreepmaat)
0 m t/m 0,50 m	Oude waterdiepte
0,50 m t/m 0,60 m	0,50 m
0,60 m t/m 1,00 m	Oude waterdiepte – 0,10 m
1,00 m t/m 1,20 m	1,00 m
> 1,20 m	Oude waterdiepte – 0,20 m

- Daar waar de oude leggerdiepte (inclusief de hiervoor genoemde aanpassing van onderhoudsmaat naar ingreepmaat) te ondiep werd ten opzichte van het standaardprofiel, zijn de standaardprofielen toegepast. Echter, op basis van gebiedskennis (instabiele waterbodems etc.) hadden de voormalige inliggende waterschappen soms ondiepere waterdieptes in hun leggers opgenomen. Deze zijn één op één overgenomen, wel is een minimum waterdiepte van 0,15 m gehanteerd.
- De ‘oude’ profielen van de voormalige waterschappen waren en zijn gebaseerd op een vaste bodembreedte. Dit in tegenstelling tot de oppervlaktewateren in de boezem, waar de bodembreedte een berekende maat is. Dit kan tot gevolg hebben dat het leggerbakje in de polders in de praktijk niet past. Er kunnen zich twee situaties voordoen:
 1. Het leggerprofiel is kleiner dan de praktijk: Het legger bakje kan gewoon worden gebaggerd. De bagger buiten het leggerprofiel kan blijven liggen, met dien verstande dat er altijd een minimale waterdiepte van 0,5 m aanwezig moet zijn.
 2. Het leggerprofiel is groter dan de praktijk: De bodembreedte en het talud zijn leidend tot het punt waar het talud de beschoeiing snijdt.

7.3 Overige-oppervlaktewateren

7.3.1 Standaardprofielen

Bij het bepalen van de afmetingen van de overige-oppervlaktewateren zijn de volgende uitgangspunten gehanteerd:

1. In de overige-oppervlaktewateren zijn de eisen die de (ecologische) waterkwaliteit stelt aan het natteprofiel “zwaarder” dan de waterkwantiteitseisen. Dit betekent dat er geen aan- en afvoerberekeningen nodig zijn om de profielen van de overige-oppervlaktewateren te bepalen. Er kan dan ook gewerkt worden met standaardprofielen, zie onderstaande tabel.
2. Ten behoeve van de algemene waterkwaliteit wordt er in de overige-oppervlaktewateren naar gestreefd een minimale waterdiepte van 0,50 m (ingreepmaat) in landelijk gebied en 0,75 m in stedelijk gebied en taluds van 1:3 te realiseren.
3. Een minimale bodembreedte van 0,5 m (geen puntzakken creëren).
4. In smalle wateren is het niet mogelijk een waterdiepte van 0,5 m te realiseren en volgt de waterdiepte uit de minimale bodembreedte eis en de talud-eis.
5. Voor die wateren waar in de oude leggers specifiek (in verband met kwelgevoeligheid van de bodem) zeer ondiepe waterdiepten zijn aangegeven, is een waterdiepte van maximaal 0,10 m en een talud van 1:1 toegepast.
6. Indien op basis van de bodemgesteldheid van het oppervlaktewater de vereiste waterdiepte niet haalbaar is, is de waterdiepte gemotiveerd aan de situatie aangepast.
7. Indien op basis van de (ecologische)waterkwaliteit (b.v. in natuurgebieden of Ecologische Hoofdstructuur gebieden) in een bepaald gebied een diepere waterdiepte vereist is, is de waterdiepte gemotiveerd aan de situatie aangepast.
8. In stedelijke gebieden wordt een waterdiepte van 0,75 m gehanteerd. Reden hiervoor is dat in stedelijk gebieden brede waterpartijen over het algemeen op een waterdiepte van 1,0 m zijn aangelegd. Door een ingreepmaat van 0,5 m te hanteren zou er dermate veel slib in het profiel neerslaan dat de ontwikkeling van de (ecologische)waterkwaliteit wordt gehinderd. Dit is niet gewenst, vandaar dat is terug gegrepen op de 'oude' maatvoeringen. Een dunne baggerlaag zorgt voor minder zuurstofverbruik en geeft een betere ondergrond voor waterplanten om in te kiemen en te wortelen.

Tabel: minimaal vereiste afmetingen natte profiel overige-oppervlaktewateren.

Breedte in m	Diepte in m (ingreepmaat)	Diepte in m (bollenpolders en voormalige polders W&W)	Talud	Bodembreedte in m
< 1,00 m	0,15*	0,15	1:1	variabel
>= 1,00 – 1,50 m	0,25	0,25	1:1	>= 0,50
>= 1,50 – 2,00 m	0,25	0,25	1:2	>= 0,50
>= 2,00 – 2,50 m	0,35	0,35	1:2	>= 0,50
>= 2,50 – 3,50 m	0,50	0,35	1:2	>= 0,50
>= 3,50 – 5,00 m	0,50	0,35	1:3	>= 0,50
>= 5,00 m	0,75 **	0,35	1:3	>= 0,50

* de waterdiepte van 0,15 m is een theoretische maat. In zeer smalle greppeltjes kan deze waterdiepte niet gerealiseerd worden. Doelstelling is dat in ieder geval obstakels etc. verwijderd worden zodat de greppel normaal kan functioneren.

** De dieptemaat van 0,75 m geldt alleen in stedelijk gebied, en dus niet in landelijk gebied. Zie ook punt 8 in bovenstaande opsomming.

7.3.2 Uitzondering - droge sloten

In een aantal polders, met name diepe kleipolders, komen zogenaamde droge sloten voor. Dit zijn sloten die van oudsher over het algemeen droog staan en alleen in tijden van neerslag watervoerend zijn. De hoogteligging van de bodem ligt dus gelijk aan of hoger dan het geldende winterpeil in het betreffende peilvak. Voor droge sloten geldt dat geen waterdiepte maar een diepte ten opzichte van maaiveld is opgenomen. Betreffende sloten zijn te herkennen door de aanduiding (mv) van het woord 'maaiveld'.

Alleen het voormalige waterschap Groot-Haarlemmermeer had droge sloten in hun legger opgenomen welke in de oude legger waren aangeduid met de profieltypen 05, 07 en 09.

7.3.3 Uitzondering - Haarlemmermeerpolder

Het betreft oppervlaktewateren van het profieltype 01 (uit de oude legger) in het voormalige waterschap Groot Haarlemmermeer, waar een grote kans op opbarsting van de bodem bestaat. De waterdiepte is hier op 0,10 m gezet.

7.3.4 Uitzondering polders Wilck & Wiericke

In de beperkte legger van het voormalige waterschap Wilck & Wiericke werd voor drie polders een maximale diepte van 0,30 m aangehouden:

- WW-04: Grote Westeindsepolder.
- WW-14: Gecombineerde Starrevaart- en Damhouderpolder.
- WW-15: Zoetermeerse Meerpolder.

Voor de nieuwe legger houden we 0,35 m aan (om analoog te blijven lopen aan de gedefinieerde klassen voor de standaardprofielen).

In polder de Noordplas liggen een drietal type gebieden waar een mindere diepte geëist wordt in de overige oppervlaktewateren.

- Grasland: Met een maximale waterdiepte van 0,35 m (was 0,40 m).
- Akkerbouwgebied: Met een maximale waterdiepte van 0,10 m.
- Polder Achterof: Met een maximale waterdiepte van 0,10 m. Dit is bovendien een hellende polder (in de WW-legger werd om die reden een diepte tussen de 0,10 en +0,170 m gehanteerd. In de nieuwe legger is er een opmerking in het memo veld opgenomen.

Zaken die niet uit de oude WW-legger voor wat betreft de Noordplas zijn overgenomen:

- Onderscheid tussen binnensloot enerzijds en berm-, schei- en doorlaatsloot anderzijds. Omdat je dan de typering laat afhangen van de eigendomsituatie.
- Bijzondere waarden voor spoorsloten.
- Bijzondere waarden voor de 4^e tocht naar Benthuisernoordpolder. Deze is namelijk primair geworden.

7.3.5 Uitzondering – polders De Oude Rijnstromen

In verband met de aanwezigheid van loopzand is voor vier polders een maximale waterdiepte van 0,35 m aangehouden:

- OR-4.01: Vriesekoopsche polder.
- OR-4.02: Groote en Kleine Heilige Geestpolder.
- OR-4.04: Wassenaarsche polder.
- OR-4.06: Polder Vierambacht.

7.3.6 Uitzondering – Industriehaven en Waarderhaven in Haarlem

De Industriehaven en waarderhaven in Haarlem hebben vanwege nautische redenen een diepere waterdiepte gekregen. Betreffende oppervlaktewateren zijn door de gemeente eenmalige op de vereiste nautische afmetingen gebracht. Vervolgens is met Rijnland afgesproken dat deze oppervlaktewateren door Rijnland op deze nautische diepte worden gehouden.

7.4 Uitzondering bollenpolders

Vanuit het verleden is het bekend dat een aantal zogenaamde bollenpolders gevoelig zijn voor loopzand. In betreffende polders is op basis van gebiedskennis de leggerwaterdiepten aangepast.

OR-1.01: Oosteinderpolder

OR-1.02: Vosse en Weerlanerpolder

OR-1.03: Zilkerpolder

OR-1.04: Hogeveensepolder

OR-1.09: Berg- en Daalpolder

OR-1.10: Zwetterpolder

OR-1.13: Beekpolder

OR-1.14: Mottigerpolder

OR-1.24: Polder Het Langeveld

OR-1.25 / OR-1.26: Noordzijderpolder

Toegepaste maatvoering primaire-oppervlaktewateren in bollenpolders:

Een waterdiepte van maximaal 0,75 m. De taluds conform tabel. Uitzondering vormen die primaire-oppervlaktewateren die vanwege hydraulische eisen een diepere waterdiepte moeten hebben.

Toegepaste maatvoering overige-oppervlaktewateren in bollenpolders:

Een waterdiepte van maximaal 0,35 m. De taluds conform tabel.

In OR-1.26 ligt stedelijk gebied en daar zijn gewoon de standaardafmetingen toegepast.

7.5 Duinrellen

Een aparte groep vormen de duinrellen. Een duinrel is een natuurlijke afwatering van grond- en regenwater uit de duinen. Doordat deze wateren niet gestuwd zijn, maar onder vrij verval naar de rest van de boezem afstromen, is het niet zinvol hier een bepaalde minimale waterdiepte te eisen. De in de legger weergegeven waterdiepten bij duinrellen zijn dan ook slechts indicatief. Wel moet er voor worden gezorgd dat het bestaande profiel, dat in droge perioden (deels) droog kan komen te staan, gegarandeerd blijft, zodat de waterafvoer niet kan worden belemmerd. Voor de duinrellen geldt dat het gemeten profiel het leggerprofiel wordt. Momenteel is niet bekend welke boezemwateren duinrel zijn, deze zullen in het kader van het peilbesluit worden geïnventariseerd. Zodra de gegevens bekend zijn, zullen ze in de legger worden opgenomen. Als een boezemwater (deels) een duinrel is, dan wordt dit in de kolom “opmerkingen” aangegeven.

7.6 Meren en plassen

Ook de meren en plassen vormen een aparte groep. Meren zijn dermate complex dat het niet mogelijk is in de legger de gewenste minimale inrichtingscriteria vast te leggen. De weergegeven waterdiepten zijn dan ook slechts indicatief en gebaseerd op de gemiddelde waterdiepte. Lokaal kan en mag de waterdiepte flink afwijken.

Voor een aantal meren en plassen geldt dat ze in gebruik zijn als zandwinplas. Hiervoor zijn onder andere op basis van de Keur vergunningen afgegeven over de opbouw en uitvoering van de oever, de

taluds en de diepte van de winning. De gegevens in de legger kunnen door de winning dan ook (sterk) afwijken van de situatie in de praktijk/zandwinplas.

7.7 Voorboezems gemalen Katwijk en Gouda

Deze voorboezems – traject gemaal tot buitensluis cq. keersluis – waren nog niet in een voormalige legger opgenomen. Kenmerk van deze voorboezems is dat ze een hellende bodem hebben. Het diepste punt ligt bij het gemaal, waarna de bodem oploopt tot de sluis. Omdat er in de legger een waterdiepte moet worden opgenomen, is de diepste waterdiepte ter plaatse van het gemaal opgenomen. In de opmerkingen kolom is vervolgens vermeld dat het een hellende bodem betreft.

De maatvoeringen zijn overgenomen van de ontwerptekeningen van de betreffende gemalen (archief-onderzoek).

Voorboezem gemaal Katwijk:

Waterdiepte: NAP -3,40 m op.

Taluds: 1:2.

Opmerkingen: Hellende bodem. Bij het gemaal een waterdiepte van NAP -3,40 m, vervolgens oplopend tot NAP -2,30 m bij de Buitensluis.

Voorboezem gemaal Gouda:

Waterdiepte: NAP -4,30 m.

Talud: 1:2

Opmerkingen: Hellende bodem. Bij het gemaal een waterdiepte van NAP -4,30 m, vervolgens oplopend tot NAP -3,70 m bij de keersluis.

8. Theoretische profielen versus praktijk

De in de legger weergegeven afmetingen zijn theoretische afmetingen. Deze theoretische afmetingen wijken in een aantal gevallen af van de praktijk. De volgende situaties kunnen zich voordoen:

- De leggerbreedte wijkt af van de werkelijke breedte.
- De leggerdiepte kan vanwege bodemgesteldheid en/of stabiliteit niet of alleen tegen zeer hoge kosten gerealiseerd worden.

In de volgende paragrafen is beschreven hoe met deze situaties moet worden omgegaan.

8.1.1 De leggerbreedte wijkt af van de werkelijke breedte

Alle oppervlaktewateren m.u.v. de primaire-polderwateren

Er kunnen zich twee situaties voordoen:

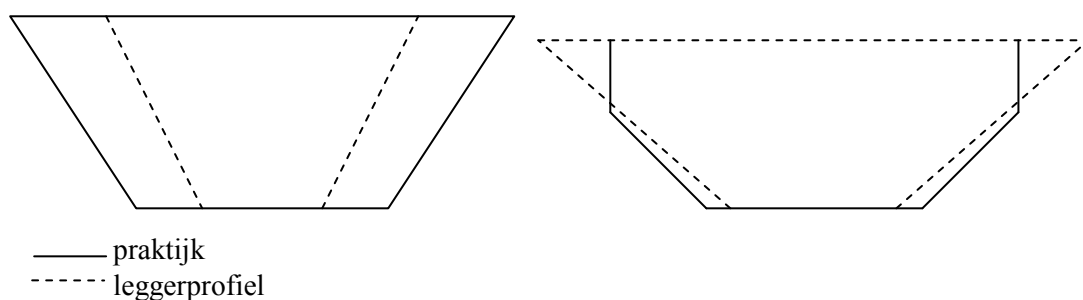
1. De gemeten breedte > gemiddelde breedte uit de legger:
De taludhellingen en de waterdiepte blijven hetzelfde. De bodembreedte wordt aangepast aan de gemeten breedte.
2. De gemeten breedte < gemiddelde breedte uit de legger:
De taludhellingen en de waterdiepte blijven hetzelfde. De bodembreedte wordt aangepast aan de gemeten breedte. Als de bodembreedte hierdoor kleiner wordt dan 0,5 meter dan blijft de bodembreedte vast op 0,5 meter en wordt de diepte aangepast. Indien de diepte kleiner wordt dan 0,25 meter dan worden de taludhellingen aangepast in de volgorde 1:3 -> 1:2 -> 1:1.

Primaire-polderwateren

(zie ook paragraaf 6.2.3)

De 'oude' profielen van de voormalige waterschappen waren en zijn gebaseerd op een vaste bodembreedte. Dit in tegenstelling tot de oppervlaktewateren in de boezem, waar de bodembreedte een berekende maat is. Dit kan tot gevolg hebben dat het leggerbakje in de polders in de praktijk niet past. Er kunnen zich twee situaties voordoen:

1. Het leggerprofiel is kleiner dan de praktijk: Het legger bakje kan gewoon worden gebaggerd. De bagger buiten het leggerprofiel kan blijven liggen, met dien verstande dat er altijd een minimale waterdiepte van 0,5 m aanwezig moet zijn.
2. Het leggerprofiel is groter dan de praktijk: De bodembreedte en het talud zijn leidend tot het punt waar het talud de beschoeiing snijdt.

8.1.2 De leggerdiepte kan niet gerealiseerd worden

In de praktijk kunnen kan het voorkomen dat vanwege de bodemgesteldheid en/of stabiliteit van de naast het oppervlaktewater gelegen waterkering het weergegeven leggerprofiel niet of alleen tegen zeer hoge kosten kan worden gerealiseerd.

Primaire-oppervlaktewateren:

- Is het oppervlaktewater lokaal te smal om gegeven het vereiste talud de vereiste waterdiepte te realiseren dan mag het talud worden aangepast, maar niet steiler dan 1:2.
- Mocht in het te baggeren profiel harde bodem zitten, dan dient deze verwijderd te worden. Hierbij is het wel van belang de stabiliteit van het oppervlaktewater en eventuele kades in acht te nemen. Ingeval van twijfel dient door Rijnland beoordeeld te worden welke maatregelen er moeten worden getroffen. Eén van de maatregelen kan zijn dat wordt afgeweken van de vereiste leggerdiepte.

Overige-oppervlaktewateren:

- Is het oppervlaktewater lokaal te smal om gegeven het vereiste talud de vereiste waterdiepte te realiseren dan mag het talud worden aangepast, maar niet steiler dan 1:2. Indien de beoogde diepte niet gerealiseerd kan worden, wordt uitgegaan van de praktische haalbare diepte bij een talud van 1:2.
- Als in het te baggeren profiel harde bodem aanwezig is, dan wordt de harde bodem niet verwijderd. Deze maatregel kan er dus toe leiden dat afgeweken wordt van de vereiste leggerdiepte.

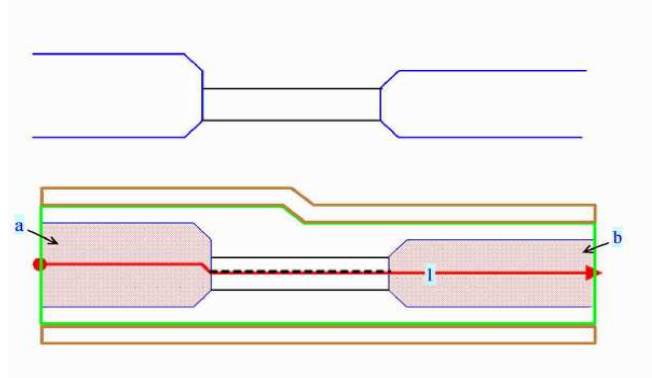
9. Gegevens duikers

9.1 Karteren duikers

In de legger-oppervlaktewateren wordt de ligging van oppervlaktewateren vastgelegd. In deze oppervlaktewateren liggen duizenden dammen met duikers om bijvoorbeeld percelen te ontsluiten of oppervlaktewateren met elkaar te verbinden. Duikers maken dan ook integraal onderdeel uit van het watersysteem. Voorkomen moet worden dat in de directe omgeving van duikers werkzaamheden worden uitgevoerd die de werking van duikers hinderen, vandaar dat de ligging van duikers inclusief kern- en beschermingszones in de legger-oppervlaktewateren is opgenomen. Net als bij andere kunstwerken het geval is zijn de dimensies van duikers in het beheerregister opgenomen.

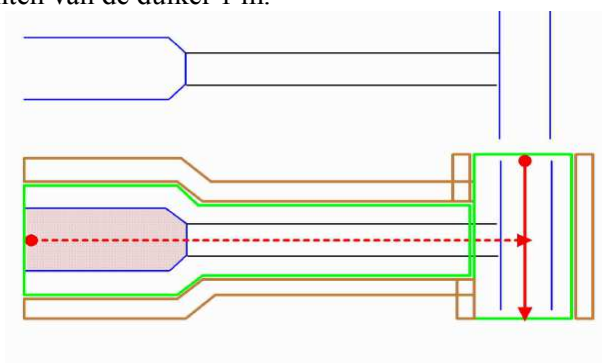
Duikers zijn als volgt gekarteerd.

- Bij korte duikers (korter dan 20 m) loopt de zonering door alsof er geen duiker ligt

Afbeelding 15: Schematische weergave korte duiker

- Bij lange duikers zijn er twee mogelijkheden:
 1. De diameter van de duiker is te bepalen uit de luchtfoto of uit het originele bestand van Rijnland. In dat geval wordt de breedte van de zones aangepast aan de duikers, alsof er dus een oppervlaktewater loopt van de breedte van de duiker. De breedte van de kernzone wordt als volgt bepaald. Breedte kernzone = breedte van de duiker + aan beide kanten van de duiker 1 m.

Afbeelding 16: Schematische weergave lange duiker

2. De diameter is niet te bepalen. In dat geval wordt er net zo gehandeld als bij een korte duiker. De kernzone wordt begrensd door de insteek.

9.2 Onterecht gekarteerde duikers

De ligging van duikers kon vaak niet (goed) vanaf de luchtfoto's worden afgelezen, omdat de duikers bijvoorbeeld onder water zaten of omdat er teveel begroeiing over de duikers hing. In principe zou Rijnland de ligging van alle duikers willen weten, echter gezien de enorme aantallen, is het ondoenlijk – of alleen tegen hoge kosten - deze allemaal te inventariseren. Er zijn dan ook speciale karteerregels toegepast die er op neer komen dat als er qua waterstaatkundige infrastructuur een duiker verwacht kan worden er ook een duiker, voorzien van een speciale code, gekarteerd is.

Gevolg van deze methodiek is dat er vele duikers ten onrechte zijn gekarteerd. Een aantal indieners van zienswijzen op de ontwerp-legger heeft dan ook opgemerkt dat de ligging van duikers op de leggerkaarten niet met de praktijk overeenkomt.

Wat in de ontwerp-legger niet juist is geweest, is dat de duikers waarvan Rijnland de ligging niet met zekerheid weet, gepresenteerd zijn alsof betreffende duikers er wel liggen. Deze 'fout' is in de definitieve legger als volgt gewijzigd:

- De duikers waarvan de ligging bij Rijnland bekend is, zijn als leggerobject in de legger-oppervlaktewateren opgenomen.
- De duikers waarvan Rijnland de ligging niet met zekerheid weet, zijn niet als leggerobject in de legger-oppervlaktewateren opgenomen.
- Wel zijn de duikers waarvan Rijnland de ligging niet met zekerheid weet, als 'fictieve' duiker opgenomen (aangegeven door afwijkende kleur). Dit betekent dat Rijnland in de nabijheid een duiker vermoedt, maar er gelden voor de fictieve duikers geen leggerrestricties.
- Voor de duikers die er wel zijn, maar welke nog niet in de legger zijn opgenomen gelden de overgangsbepalingen in artikel 8:
de onderhoudsplichtigen van de (nog) niet in de legger vastgelegde oppervlaktewateren en/of duikers zijn verplicht deze in stand te houden overeenkomstig de voorwaarden zoals vermeld in de verleende ontheffing of, indien geen ontheffing voorhanden is, de oorspronkelijke richting, vorm, afmeting en constructie,

10. Methodiek opstellen herziening legger-oppervlaktewateren

Via de verleende vergunningen c.q. projectplannen wordt geregistreerd waar mutaties in watergangen plaatsvinden. Op basis van de landelijke jaarlijkse luchtfoto is gekeken of de dempingen en ontgravingen waren uitgevoerd. Vervolgens is met de afdeling handhaving gekeken naar welke vergunningen volgens voorschriften zijn uitgevoerd. Deze set aan mutaties is op basis van een stereoluchtfoto uit 2013 gekarteerd en ingepast op de bestaande watergangen. De gedempte watergangen zijn uit de legger gehaald en de nieuw gegraven watergangen zijn toegevoegd inclusief leggerafmetingen en onderhoudsplichtige. Watergangen die gewijzigd zijn door verbredingen of versmallingen zijn aangepast en daar waar nodig is ook het profiel en/of de onderhoudsplichtige aangepast.

Daarnaast zijn ook een groot aantal mutaties vanuit het veld of ingelanden doorgevoerd. Deze wijzigingen betreffen foutcorrectie van de vigerende legger. Als niet duidelijk uit de foto's of een veldbezoek was op te maken of het inderdaad een correctie betrof of dat het toch een wijziging was van de situatie dan is dit doorgesproken met de watersysteembeheerder en/of de handhaver.